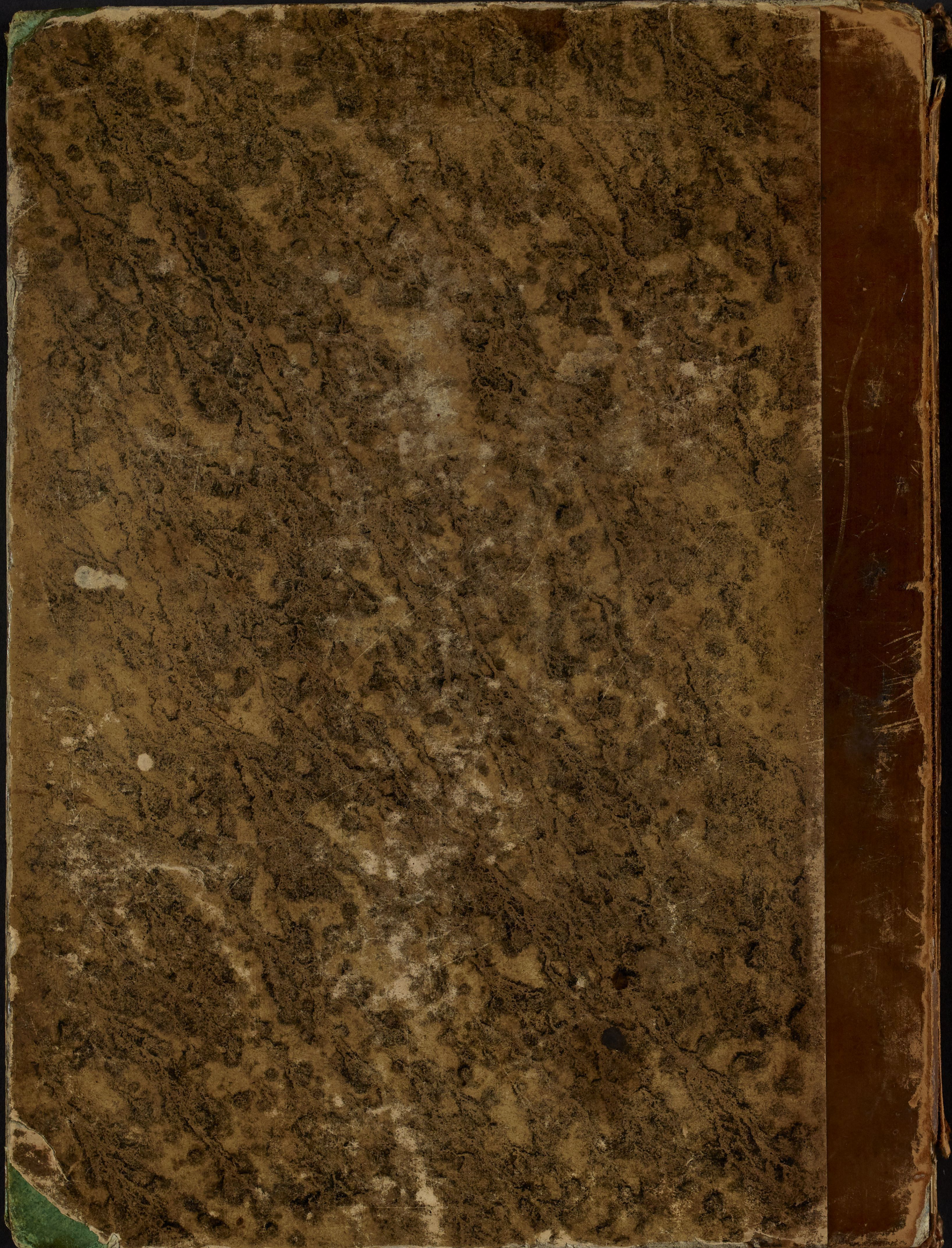
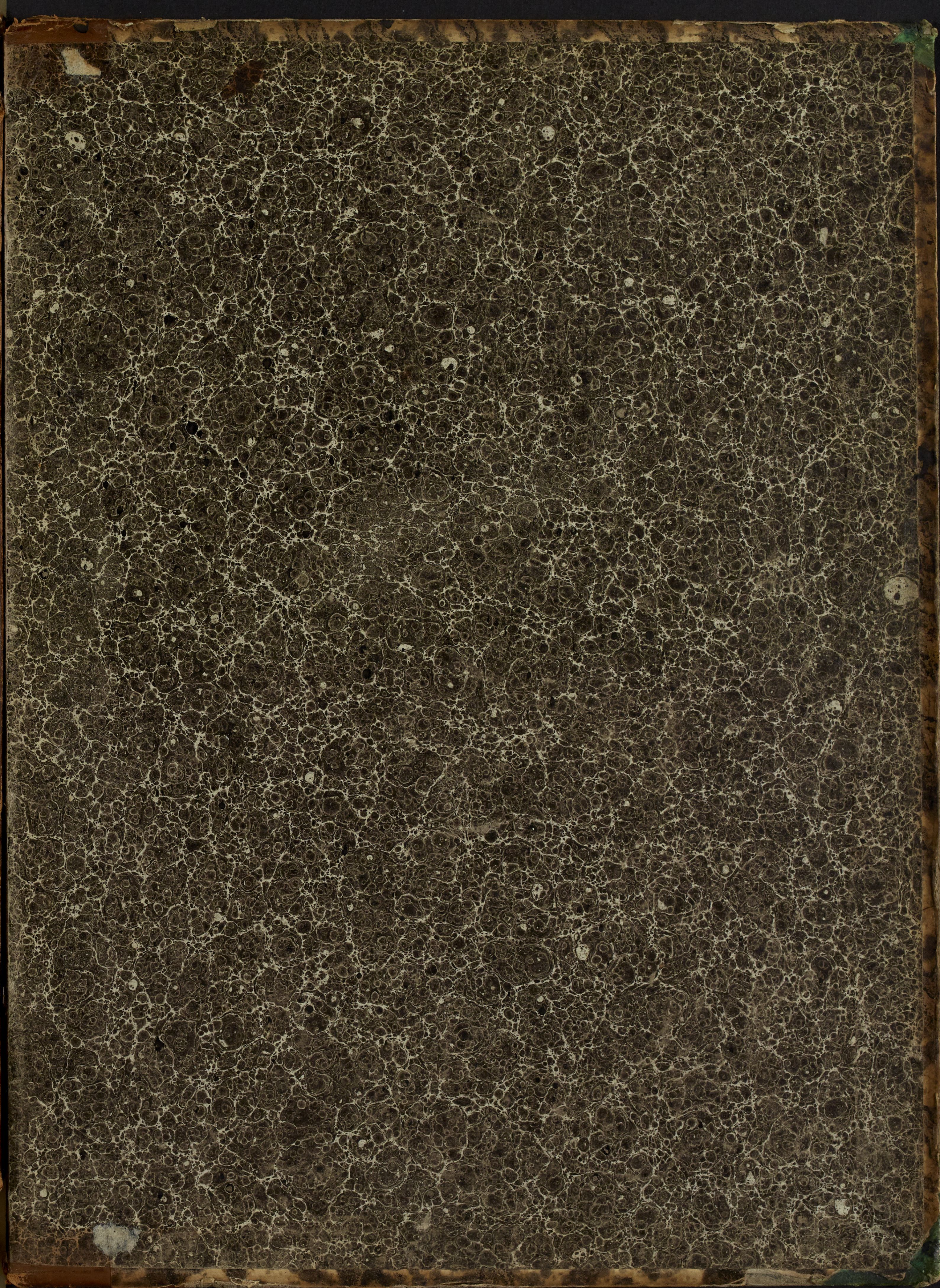

G. Gaillard de Ferry.

Avril 1858, jour néfaste!

کتاب اهد نامهٔ همیون

ویکتور مالیو

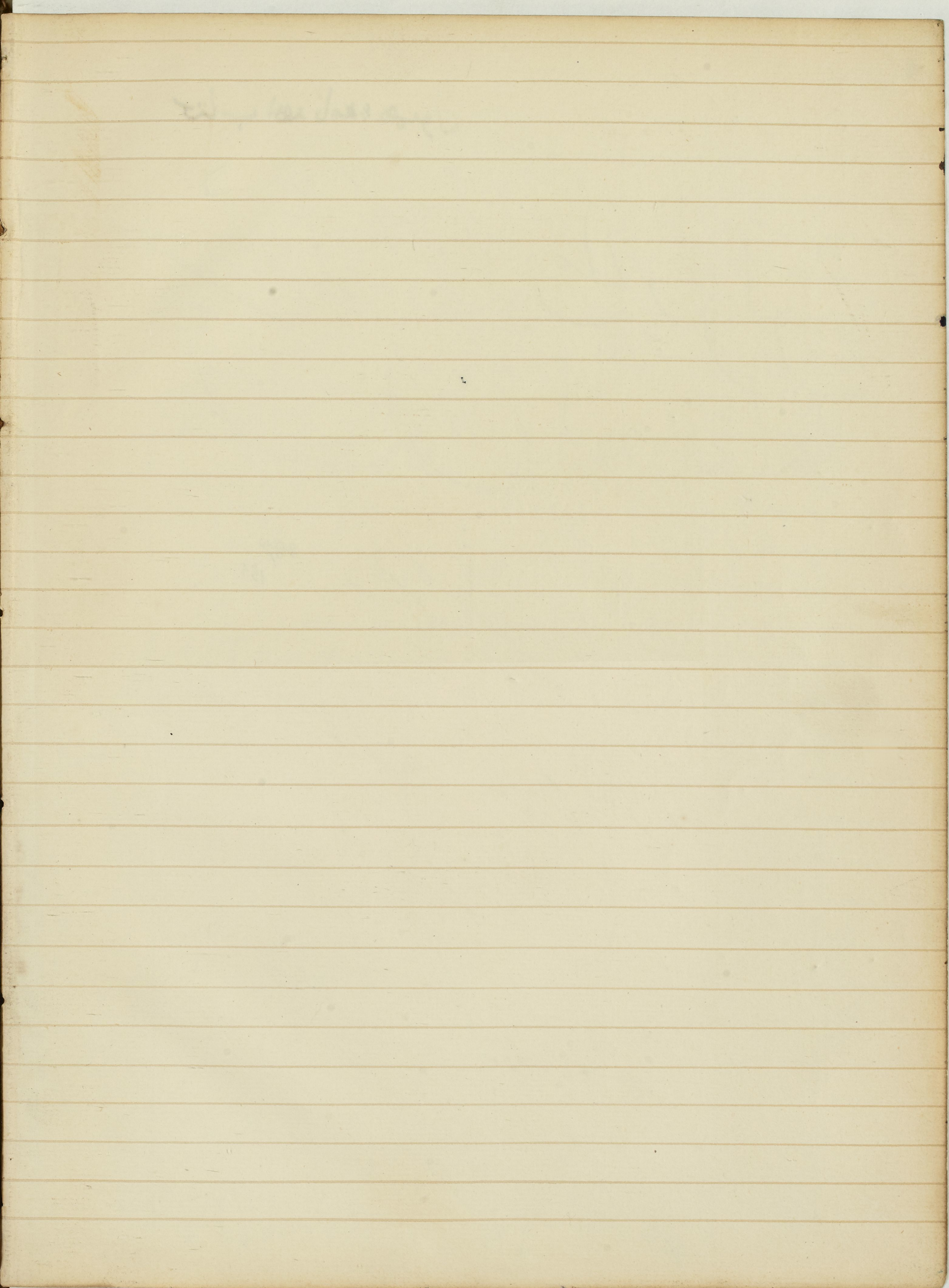
کتاب اهد نامه

~~227~~
151

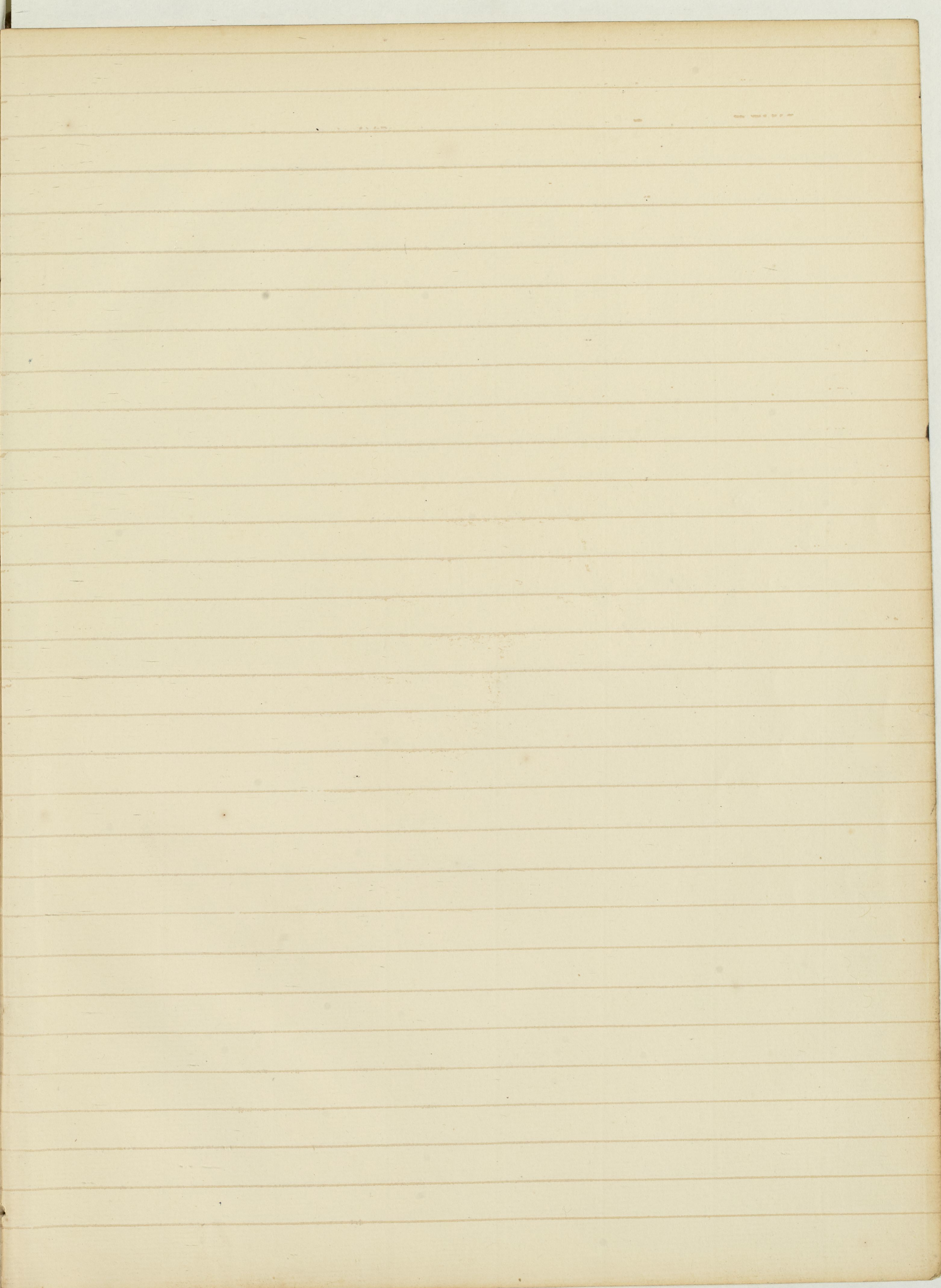
همیون

مالیو

مالیو

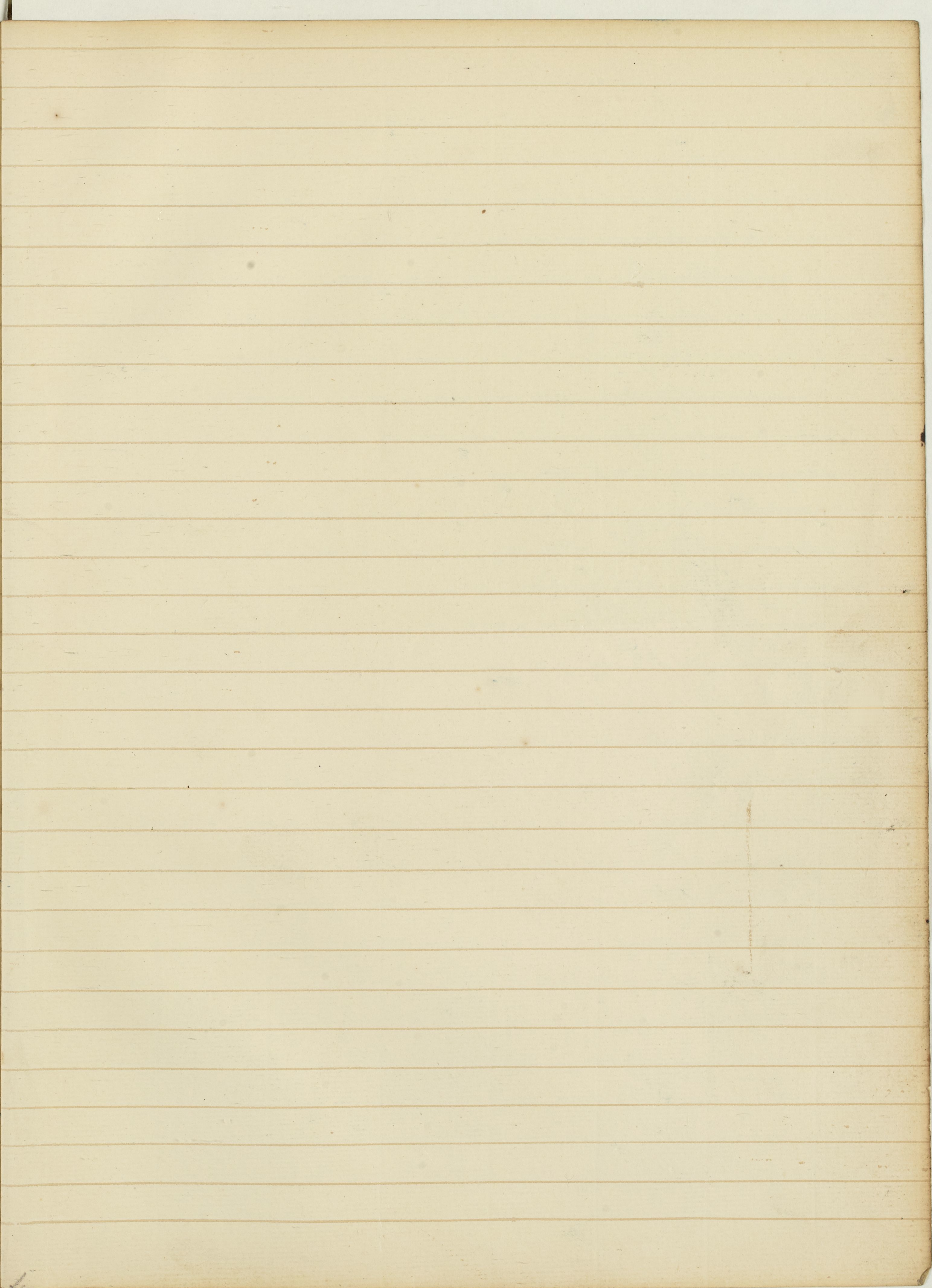

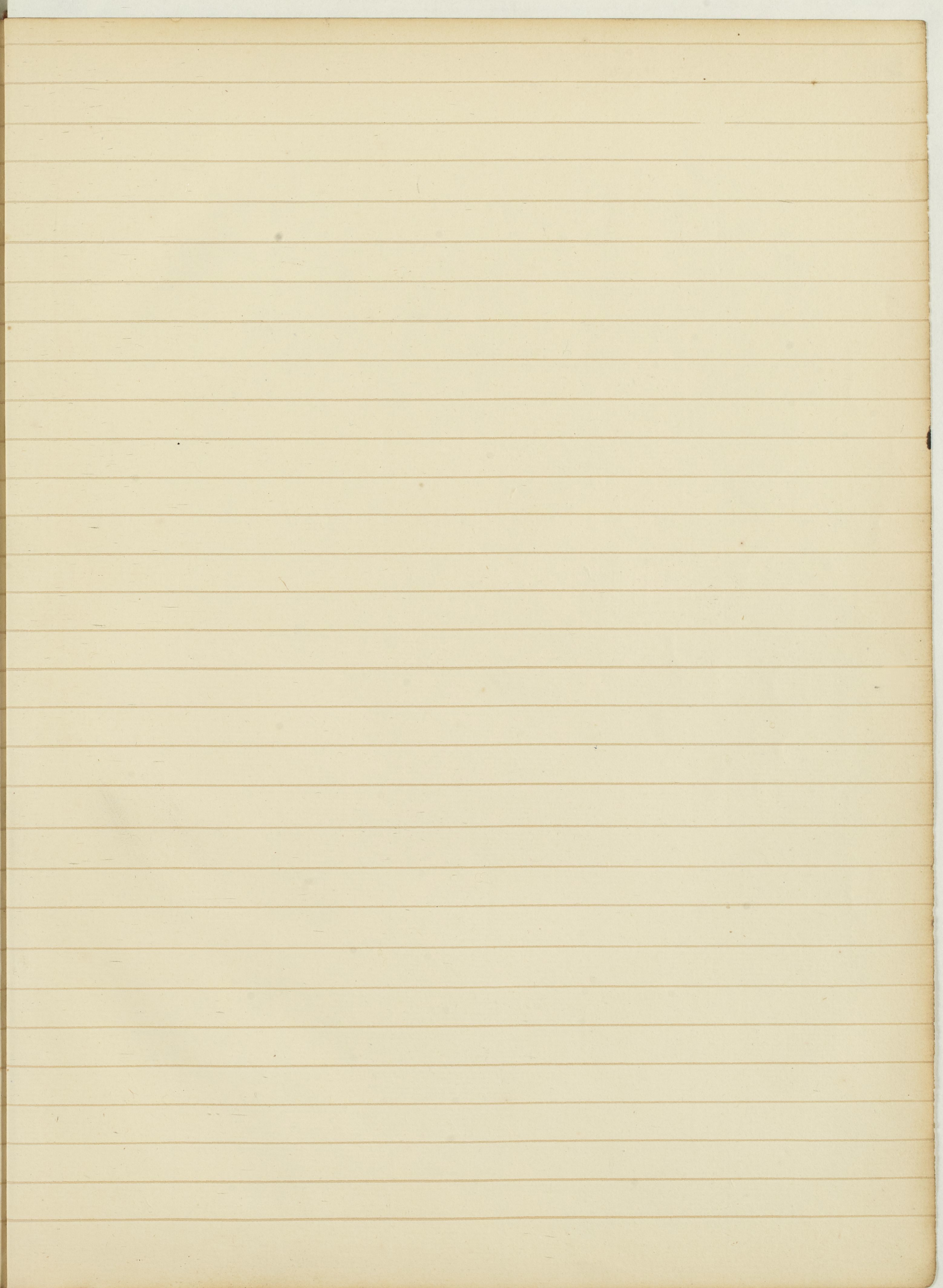
WG

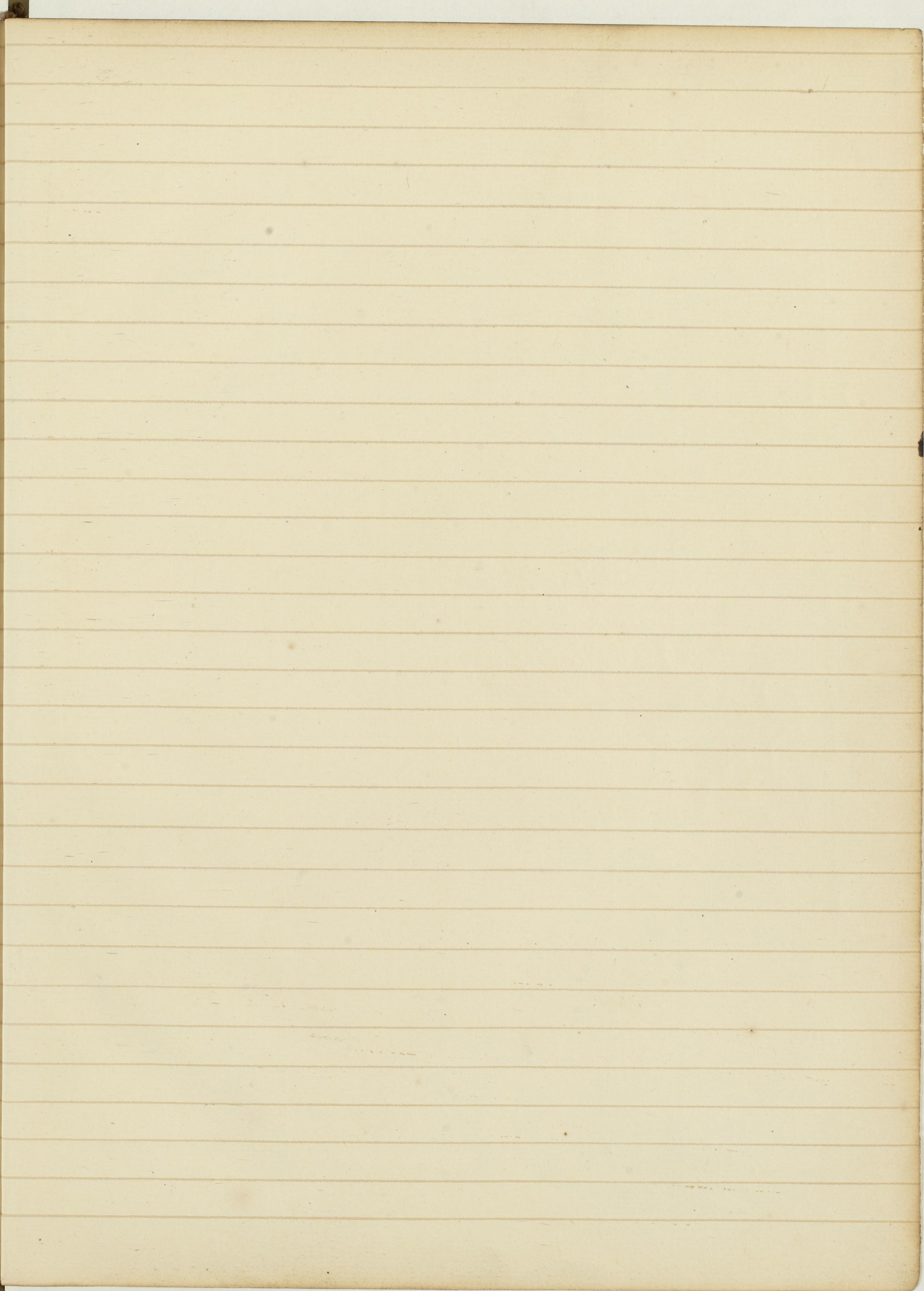

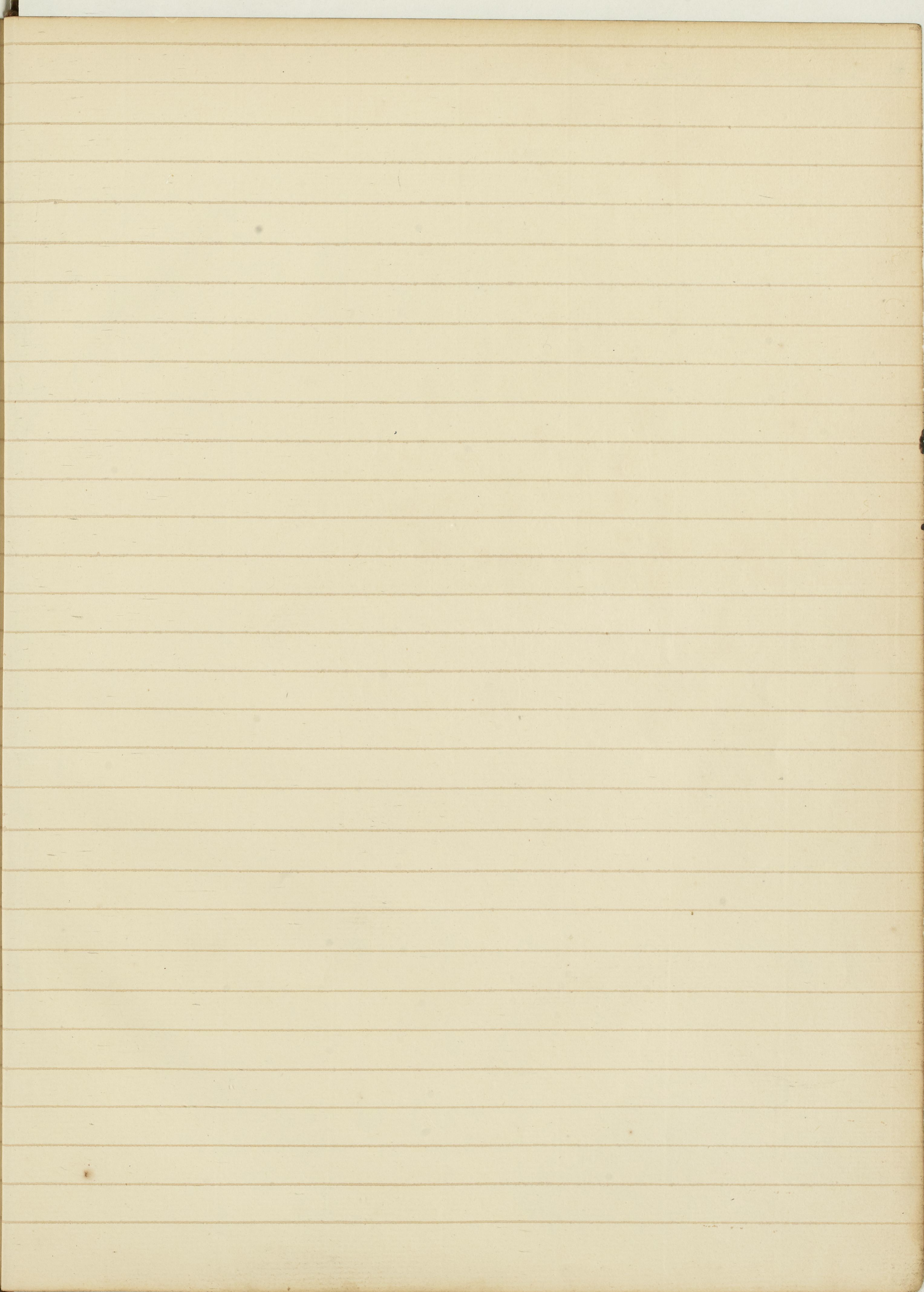
E.g.

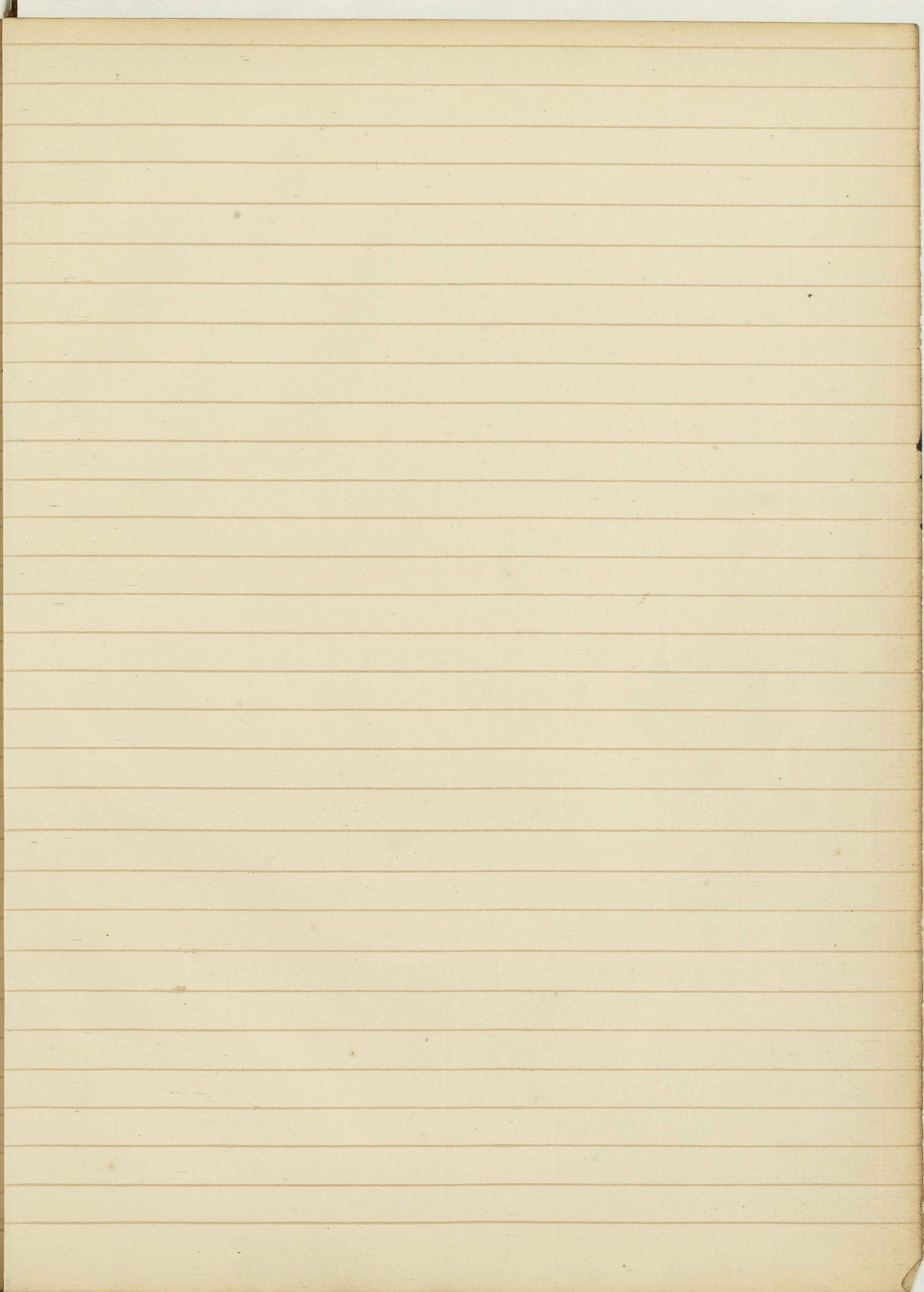
4

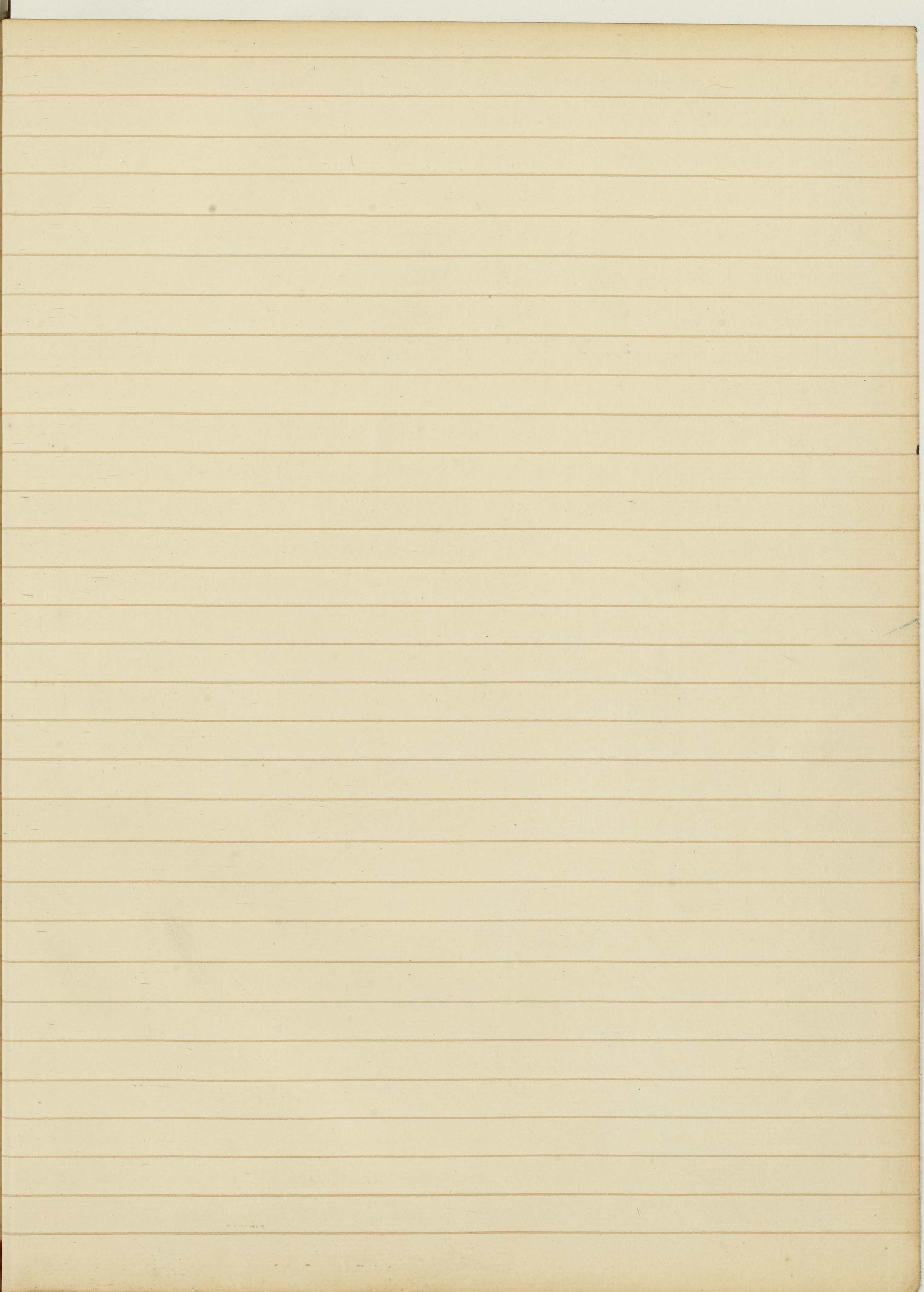

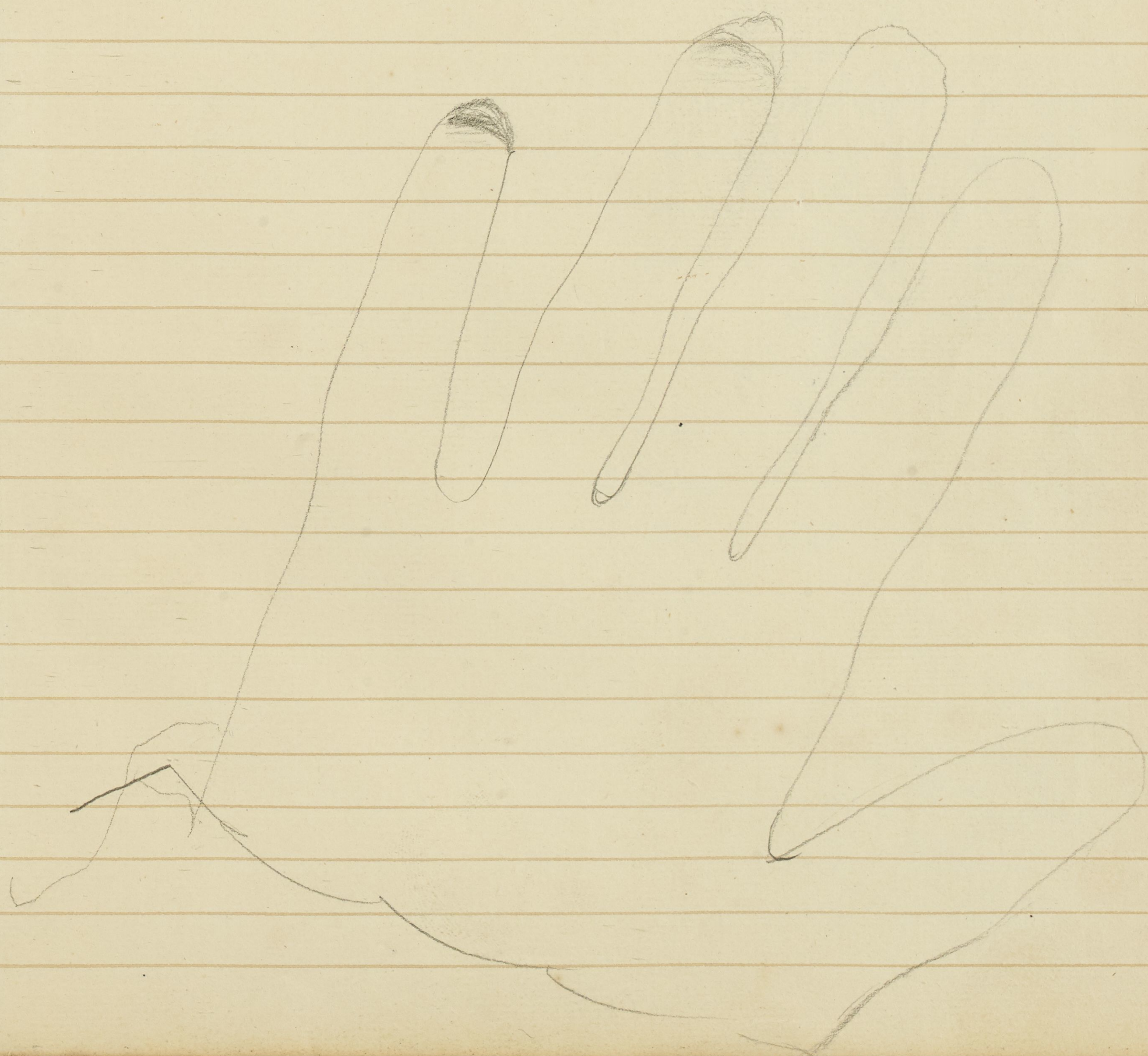

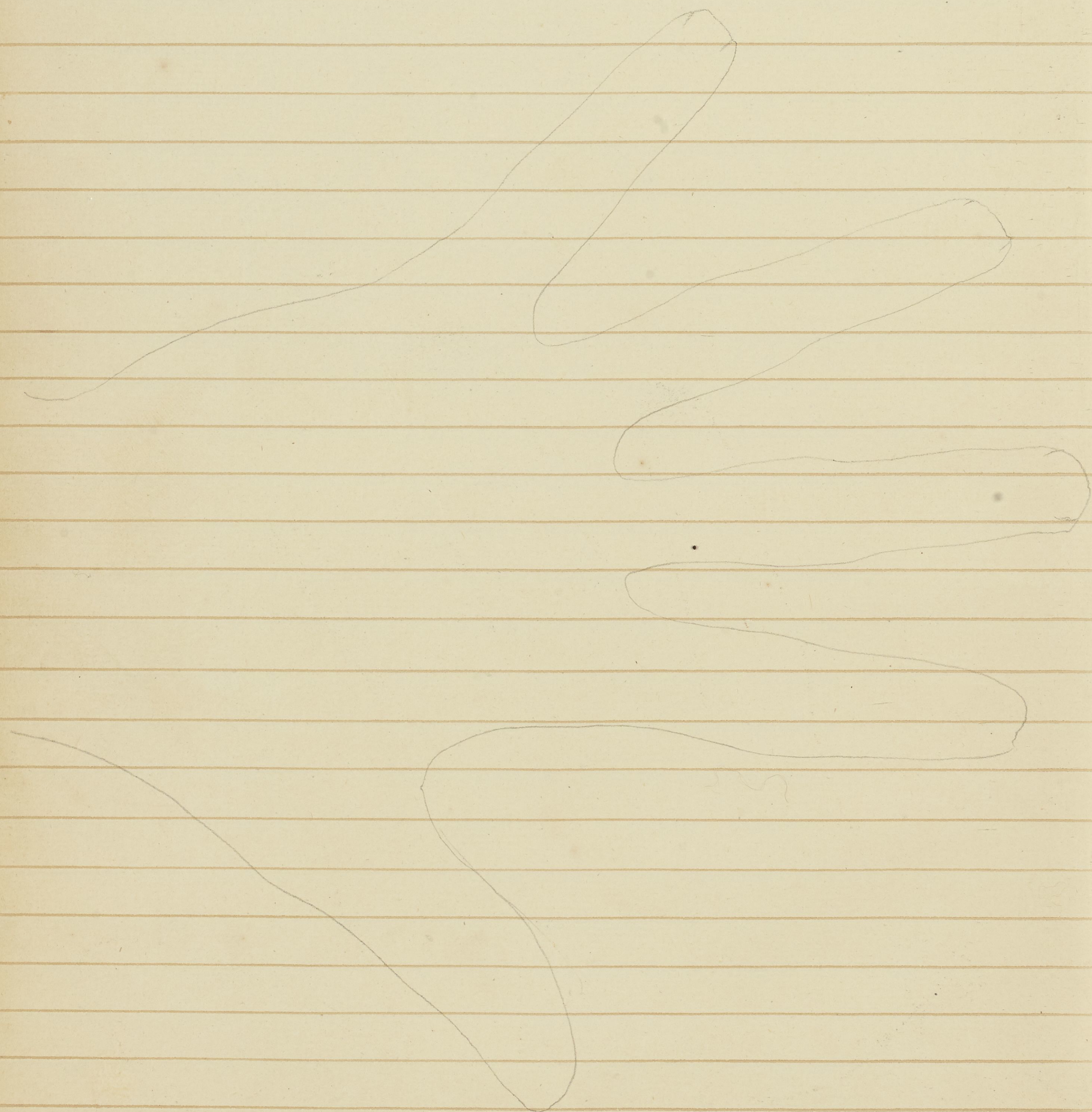

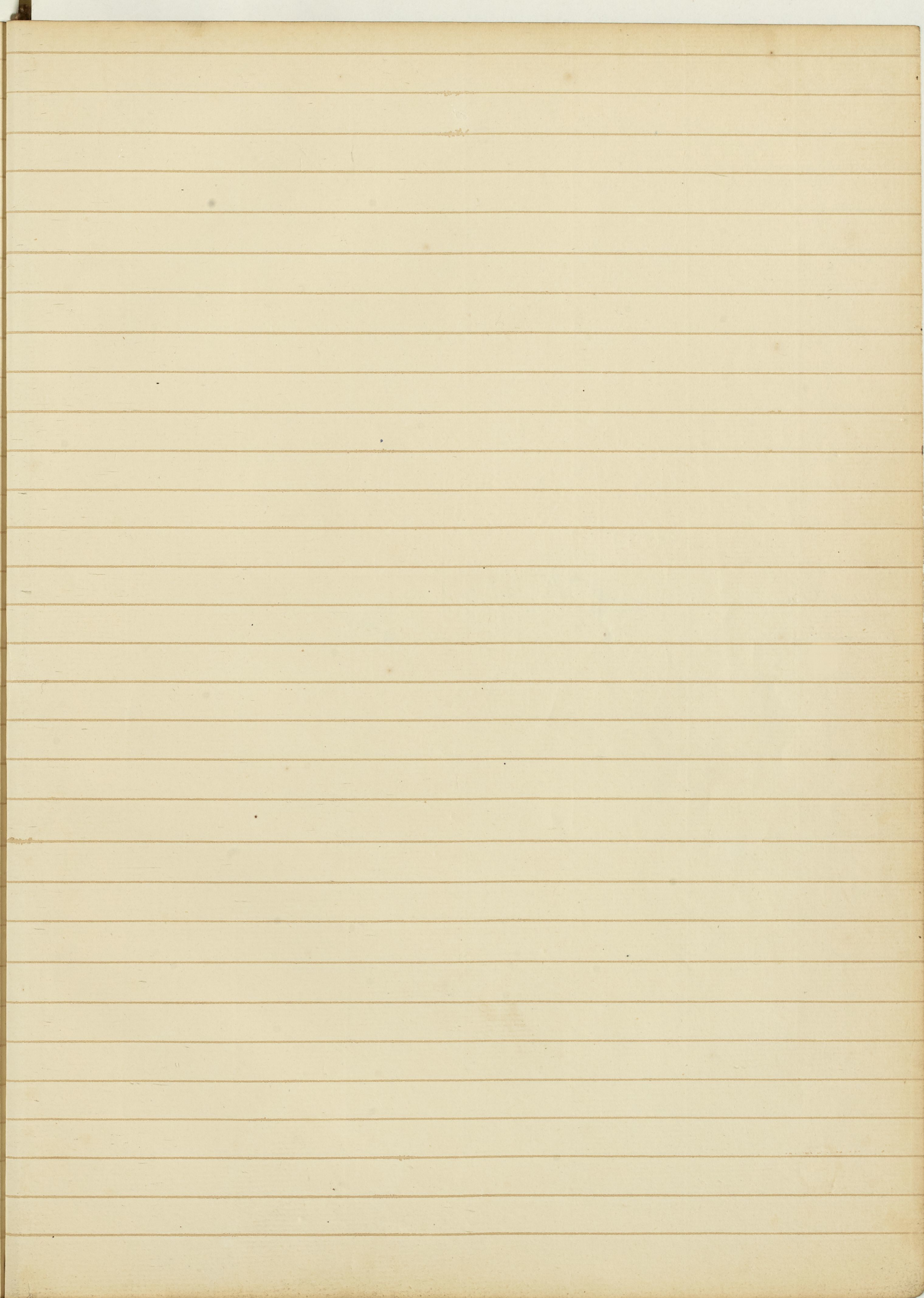

10bis

11

ویکو

ویکتور دالیوار من باریس

١٨٥٢

لوسیان مونج من تونس

١٨٥٣

غایللرد دی فوری من پاریس

١٨٥٨

كتاب

عهدنامهٔ همايونه

سعادتمقرونه

affreux cauchemar

نشان شریف عالیشان

سامی مکان سلطانی و طغرای غرای جهانستان خاقانی

نفذ بالقوة الربانی حکمی اولدرکه

چون حضرت حق جل وعلانک علو عنایت بی غایاتی و سرور انبیا

علیه وعلی اله واصحابه افضل التحایانک معجزات کثیرة البرکاتیله

بنکه سلطان سلاطین خاقان خواقین تاج بخش

خسروان اورنک نشین ظل الله تعالی فی الارضین اولوب اشرف البلدان

والاماکن وابرک المداین والمساکن قبله جمله اسلامیان محراب توجه عامه

دیانت عنوان اولان مکه مکرمه ومدینه منوره نک خادمی وقدس شریف

مبارکک حامی وحکمی وبلاد ثلثه معظمه که استانبول وادرنه وبروسه در

انلرک وشام جنت مشام وولایت طرابلس شام ومصر نادرة العصر

نزهت ارتسام وکلیا عربستان وافریقیه وبرقه وقیروان وحلب

شهبا وعراق عرب وعجم وبصره ولحسا ودیلم وخصوصا بغداد

دار السداد

213

دار السداد و رقّه و موصل و شهرزور و دیاربکر و ذولقدریه و ارض

روم بهجت رسوم و سیواس و ادنه و قرمان و قارص و چلدروان

و جزیرهٔ موره و کرید و قبریس و ساقز و ردوس و مغرب و حبش

و دار الجهاد جزایر و طرابلس غرب و تونس و اق دکز و قره دکز و جزیره‌لری

و سواحللری و دیار اناطولی و ممالك روم ایلی و جمیعًا کردستان و روم

و ترك و تاتارستان و چراکسه و قبارطیان و کورجستان و دشت قپچاق

و ایلات تاتاره دائر اولن حوالیلرده واقع عمومًا صغناق و مملکت کفه

و اطرافنده واقع جملهٔ اویماقان و مضافاتیله عمومًا بوسنه و قلعه

بلغراد دار الجهاد و ضرب حکومتی وانده اولان قلاع و حصون و بلاد

ارنودلق و بالتمام افلاق و بغدان و جوانبلرنده واقع قلاع و تعریف

و توصیفدن مستغنی نیجه بلدان و بقاعك پادشاه معدلت پناه و شهنشاه

نصرت دستکاهی السلطان ابن السلطان والخاقان ابن الخاقان السلطان

الغازی محمود خان ابن السلطان مصطفی خان ابن السلطان محمّد

خانم که منشور سعادت نشور سلطنتم توقیع رفیع سلطان البرّین

ایله موقع ومزین ومثال بیمثال خلافتم عنوانه عظمت نشان خاقاه

البحری ایله مطرز ومعنوندر حضرت وهاب مالک الرقاب تعالی شانه

عن شوائب الارتیابک کمال فضل وعنایتی ایله ملجاء سلاطین عالی تبار

وملاذ خواقین ذوی الاعتبار اولان عتبهٔ علیهٔ دولتمدار مزه افتخار

الامراء العظام العیسویه مختار الکبراء الفخام المسیحیه مصلح مصالح

جماهیر الطایفة النصرانیه ساحب اذیال الحشمه والوقار صاحب دلایل

المجد والاعتبار فرانچه نک واکا تابع نیچه ممالک وسیعت المسالکک

پادشاهی حشمتلو اولو رغبتلو قدیمی صادق دوستمز اون بشنجی لویز

ختم الله عواقبه بالخیر والرشاد واحسن الیه سبیل الصواب و

السداد جنابلری طرفندن کمال خلوص فواد ومزید خصوصیت وسداد

کیفیتلرینک اشعار وایرادینی حاوی دربار خلافت قرار خسروانه مزه

نامهٔ دوستی علامه لری توارد ایمکده ناشی مشار الیه جنابلرینک ذکر

اولنان نامهٔ ولا تمیمه لری تبلیغ وتسلیم ایچون بالفعل ارباب

استشاره لرندن اولوب حالا استانهٔ سعادتمزده ایلچیلک خدمتنده

اولان

اولان مقبول ومعتبر ومدبر فراست كستر قدوة امراء الملة المسيحيه
عمدة كبرا الطائفة النصرانيه لويز صالوتور ماركيز دويلنوف ختمت عواقبه
بالخير سدهٔ سنيهٔ موهبت عنواه شاهانه مزه عرض واستيذاه ايلدكده
رسم ديرين دولت ابد قرين اوزره عوارف اذه خاقانی وعواطف رخصت
خروانمز موصل ومبذول قلنديغنه بناءً مومى اليه پيشكاه سرير
سعادت مصير ملوكانه وعز حضور فائض النور شهريارانه مزده مظهر
تشريفات شهنشاهانه مزاولدقدنصكره مشاراليه جنابلرينك سالف البياه
نامهٔ ولا دائمه لريني كتوروب تسليم ايتمكله قاعدهٔ قديمهٔ عثمانی و
ديدنهٔ مستديمهٔ جهانبانی اوزره دستور اكرم مشير افخم نظام العالم ناظم
مناظم الامم مكمل ناموس السلطنة العظمى مرتب مراتب الخلافة
الكبرى المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلى وزير اعظم ستوده شيم
ووكيل مطلق فرخنده قدمم الحاج محمد پاشا ادام الله تعالى اجلاله
وضاعف بالنصر والتأييد اقتداره واقباله وساطتيله ترجمهٔ مفهوم
مودت مرسومی دخی پایهٔ سرير اعلامزه عرض وتلخيص اولنوب مضموت

محبت مشحونده عهد پیشین و دور دیرینده الی هذا الحین اباء

کرام واجداد عظاممز انار الله براهینهم حضراتی ایله حشمت اکتناه

فرانچه پادشاهلری مابینلرنده منعقد اولاه قدیمی دوستلق اسلوب

سابق اوزره مرعی اولمق اقصای امال ومنتهای مافی البالللری اولمقدن

ناشی فرانچه دولتنك ایلچیلری وقونسلوسلری وترجمانلری وتاجرلری وسایر

رعایالری اسوده حال ومرفه البال مرعی ومحمی قلنه لردیو بوندن اسبق

کریم الحیات نعیم الممات مرحوم ومغفورله جد الجدم سلطاه محمدخاه طاب

ثراه ونعم مثواه حضرتلرینك زمان میمنت نشانلرنده بیك سكساه درت

سنهٔ هجریه تاریخیله مورخا تجدید اولنان عهدنامهٔ همایون ابهت

نمونك اوان بهجت اقترانه شهنشاهانه مزده دخی تجدید وتاكیدی مهر

دودماه شامخ الاركان اولان وفور اخلاص ومزید علاقه واختصاصه

بناء بعض موادك ضم والحاقیله دخی تنویر وتشییدی خصوصی یاد وتذكار

وبوكیفیاتی ایلچی مومی الیه دخی وكلای دولت علیه مزه شفاها تقریر و

اشعار ایلدیكی محط علم عالم ارای اسكندرانه مز اولمغله از قدیم دولت علیهٔ

روز

روزافزون تمزایله فرانچه دولتی بیننده مرصوص ومأموره اولاه بنیاه حبّ و
ولا وبتخصیص هنگام خلافت ظفرانارو ایام سلطنت ابد قراریمزده دخی
خاصّةً مشارالیه جنابلرینک طرفنده ظهوره کلاه خلوص وداد پیرایه و
بویله قدیمی اولاه مصافات وموالاتک فیما بعد دخی یوماً فیوماً مستحکم و
استوار اولمسی ملحوظاتنه بناً انجاح ملتمساتلری حیز قبولده جلوه کر
اولوب دوستلق مراسمنک ثمره ونتیجه سی اولاه تجارت امورینک ترویج و
تمشیتی وامدشدکانک ترفیه وامنیتلریچوه تاریخ مرقومده بعض ضمیمه ایله
تجدید اولناه عهدنامهٔ قدیمه بتمامها طرف باهر الشرف شهنشاهانه مزدن دخی
مقرّر ومعتبر طوتیلدوغنده بشقه از قدیم اداسی معتاد ومستدیم اولاه
مصدرّیه عفونه وتمشیت امر تجارته ورفاهیت احوال امدشدکانه
دائر نیجه حالات وکیفیات دخی دولت علیّه مز طرفنده بودفعه
مأمور اولنلر ایله مذاکره وترتیبنه ومکالمه وتهذیبنه رخصت کامله
ومأموریت شامله سی اولاه ایلچی مومی الیه میانه لرنده بالدّفعات
بعد المذاکره انفع وانسب اولمق وجهیله تسویه وتعدیل وقرارداده

وتکمیل اولنوب جمله سی ینه وزیر اعظم و وکیل مطلقم مشار الیهك
وساطتلریله رکاب کامیاب خاقانیمزه عرض وتلخیص اولندقده مجدد
حشمت نصاب مشار الیه جنابلرینك دوستلقده اولان ثبات وخلوص
ومشاهده اولنان صدق درون ولا منصوصلرینه احتراماً جدیداً عقد
اولنان موادك دخی اجرا وانفاذ ایچون خط عنایت نقط شاهانهمزه مبتنی
اذن همایون موهبتمقرون ملوکانه مز ارزانی قلنوب بو وجهله فرمان
همایونمز شرف صدور بولمغله تجدیداً اولنان عهدنامهٔ سابقه لفظاً بلفظ
بعینها تماماً رتبهٔ مقدمه ده بسط وتقریر وبر وجه مشروح جدیداً
تعدیل وتسویه قلنان مواد لاحقه دخی درجهٔ مذیله ده ذکر وتحریر برله
مجدداً اشبو عهدنامهٔ همایون عنایتمقرونمز شرفبخش املا و ایلچی
موما الیهك یدینه تسلیم واعطا اولنمغله فرمان همایون واجب الانقیادمز
بو وجهله موهبت ارای اصدار وایراد اولنورکه فرانچه لودن قدس شریف
زیارتنه کلوب کیدنلره و قمامه نام کنیسه ده اولان رهبانلره دخل
وتعرض اولنمیه و فرانچه پادشاهی اولنلر قدیمده آستانهٔ سعادتمز ٢
ایله

ایله دوستلق اوزره اولوب دوستلغه خلل ویرر بر وضعلری
اولمامغله مرحوم ومغفورلک سلطان سلیم خان طاب ثراه زماننده
ممنوع اولان متاعدن پنبه ورشتهٔ پنبه وسختیان ویریله دیو حکم
همایون ویرلمش ایمش حالا آستانهٔ سعادتمزه اولان کمال اخلاص و
اختصاصلرینه بناءً اجداد عظاممز نور الله مراقدهم زماننده ممنوعاتدن
آقچه لریله بالموم وکون ویریلوب بر فرد مانع اولمیه دیو عهدنامهٔ همایونه
قید اولمغین قدیمدن کما کان مقرر طوتیلوب و ولایتلرنده آدملری وتجاری ٣
کتوردکلری غروشدن ممالک محروسه مده اولدن رسم النمامغله حالا دخی
طلب اولنمیه وغروشلری آقچه قطع ایدرز دیو خزینه دارلر و ضربخانه
امینلری دخل ایلمیه لر و فرانچه تجارندن بعضی حربی کمیلرینه کیروب ٤
کندو حاللرنده تجارت اوزره ایکن حربی کمیسی بولندیکز دیو کندولری اسیر
واتوابلرین کرفت ایلمک شرع شریفه مخالف اولمغین مادامکه کندو حاللرنده
تجارت اوزره اولوب قورصان کیسنه فساد اوزره اولمیه لر اول بهانه
ایله اتوابلری کرفت وکندولری اسیر اولمیه و فرانچه لودن بری ملک کیسنه ٥

حربی ولایتدن ذخیره تحمیل ایدوب ینه حربی ولایتنه کیدر ایکن اهل

اسلام کمیلری راست کلدکلرنده دشمنه ذخیره ایلدرسز دیو کمیسن کرفت و

وکندولرینی اسیر اتمیه لر و ذمیلرده بری ممالك اسلامیه دن ذخیره آلوب ٦

کیدرکن کرفت اولندقده فرانچه لولرده کمیده اولان اجیرلر اسیر اولمیه و

فرانچه لولر اهل اسلام کمیلرنده اختیارلریله ذخیره صاتون آلوب حربی ٧

ولایتلرینه الوب کتمیوب کندو ولایتلرینه کیدرکن اهل اسلام کمیلری راست

کلدکلرنده اخذده صکره کمی یی کرفت وایچنده اولانلری اسیر ایلمیه لر وانك

کبی فرانچه لولر اسیر بولنور ایسه اطلاق اولنوب اثوابی ویریله و مشار الیه ٨

فرانچه پادشاهنك رضاسی اوزره تاجیرلری ولایتلرنده کتوردکلری و الوب

کتدکلری متاعده قدیمده نه بهایه طوتوب کمرك النه کلدیسه ینه اول

منوال اوزره النوب زیاده بهایه طوتلمیه وبیع ایچون اخراج اولنان متاعده ماعدا ٩

اخراسکله یه کتمك استدکلرنده متاعلرنده کمرك طلب ایلمیه لر و آخر اسکله یه

ایلتمکه مانع اولمیه لر و حادث اولان قصابیه ورفت وباج و

یساق قولی واوچیوز اقچه دن زیاده سلامتلك رسمی طلب اولنمیه

جزایر

جزایر غرب قورصانلری لیمانه وارد قلرنده رعایت اولنوب باروت و ١١
قورشون و یلکن و سایر آلات ویریلوب لکن مزبورلر فرانچه تجارینه راست
گلدکلرنده اسیر و ماللرین غارت ایدرلر ایمش مرحوم جدّ بزرگوارمز طاب ثراه
زماننده بالدّفعات تنبیه اولنوب متنبّه اولمیوب تعدّی اوزره ایمشلر
بو خصوصه دخی رضای همایونم یوقدر اول مقوله فرانچه لو اسیر وار ایسه
اطلاق اولنوب ماللری بی قصور ویریله من بعد متنبّه اولمیان قورصانلرك
شناعت ایلدکن مشار الیه نامه ایله اعلام ایلدکده قنغی بکلربکی زماننده
اولور ایسه اول بکلربکی معزول اولوب غارت اولنان آلاتلری تضمین
ایتدوریله بو خصوص ایچون دفعاتله تنبیه اولنمشکن مقیّد اولمدقلری اجلدن
امر شریفمه امتثال اتمزلر ایسه انلر دخی فرانچه ولایتینه وارد قلرنده فرانچه
پادشاهی طرفندن قلعه لرینه و لیمانلرینه قبول اولنمیوب فسادلرین دفع ایچون
تقیید ایلدکلرنده عقد اولنان عهده خلل ویرمز دیو اجدادمز زماننده
ویریلان حکم شریفك مضمونی کماکان مقرّر اوله و بو بابده مومی الیهك
شکر و شکایتی مقبول همایونم اوله و جزایر و تونسه تابع اوستوغنه ١٢

کورفزی نام محلّلرده اجداد عظامم طاب ثراهم زمانلرنده
فرانچه‌لو مرجان و بالق صید ایلملریچون حکملر ویرلمش اولدن جاری
اولاه عادت اوزره اول محلّلرده کماکان بالق و مرجان صید ایلیه‌لر
١٣ وخارجدن کمسنه‌یه دخل ایتدرلمیه و ایلچیلری خذمتلرنده اولان
ترجمانلری اولیکلدوکی اوزره خراجدن و قصّابیه‌دن و سائر
١٤ تکالیف عرفیه‌دن معاف اوله‌لر و فرانچه تجاری کمیلرینه تحمیل
ایلدکلری متاعدن و بعض ذمیلر کندو کمیلریله حربی ولایتنه
الدوب کتوردکلری متاعدن ایلچیلرینه و قونسلوسلرینه عائد
اولان رسملرین و بایلاج حقلرین بیقصور ویروب عناد و
١٥ مخالفت ایلمیه‌لر و فرانچه‌لولرک بربری اراسنده قان و یاخود
آخر شناعت واقع اولور ایسه ایلچیلری و قونسلوسلری آیینلری
اوزره کوروب فصل ایدوب ضابطلردن برفرد دخل و تعرّض ایلمیه‌لر
١٦ و تاجرلرینک احوالی ایچون نصب ایلدکلری قونسلوسلردن بعض کمسنه‌لر
دعوی ایتدکلرنده کندولرین حبس ایدوب اولرین مهرلیوب
تعدّی

تعدّی ایتمیه‌لر قونسلوسلریله دعواسی اولنلرك خصوصی آستانهٔ
سعادتمزده استماع اولنه ذکر اولنان موادّك خلافنه مقدّم ومؤخّر امر
شریف ابراز اولنور ایسه استماع اولنمیوب عهدنامهٔ همایون موجبنجه عمل
اولنه ومشار الیهك سلسلهٔ نسلی ملّت مسیحیّه وملوك طوایف ١٧
عیسویّه میاننده مشهور اولان قراللر و پانلردن مقدم مقالید حکومت
مفوّض ومسلّم اولدیغنده ماعدا آبا واجداد عوالی نژادمزك زماننده
بو آنه گلنجه عتبهٔ علیهٔ عدالت عنوانمزه دخی جمله قراللردن زیاده
خلوص بال ایله دوستلق ایدوب شمدیه دك مابیننده نقض عهد
وآماه ونکث میثاق ارتکاب واقع اولمیوب سدّهٔ سعادتمزه کمال
اخلاص ایله اختصاصده ثابت قدم وراسخ دم اولگلدوکی اجلدن
آستانهٔ سعادت آشیانمزده مقیم اولان فرانچه ایلچیلری دیوان
بلند ایوانمزه گلدکلرنده وزرای عظام ومشیران ذوی الاحترامزه
وارد اولدقلرنده اسپانیه وسایر قراللرك ایلچیلرینك اوزرلرینه قدیمدن
اولگلدوکی اوزره تقدّم وتصدّر ایلیه‌لر وهدایا ولباسلری ور ١٨

وماکولات ومشروباتلری مهمی ایچون اقچه لریله کتوردکلری نسنه لردن

کمرك وباج طلب اولنمیه وبندرلرده اولان بایلوسلری دخی اسپانیه و

سائر قراللرك بایلوسلرینه آستانۀ سعادتمده جاری اولدیغی اوزره

تقدم وتصدر ایلیه لر وفرانچه لولرك کندو مالّری وسائر اثوابلریله قلیونی 19

وغیری کمیلری جمیع زمانده اسکله لره ولیمانلره وسائر ممالك محروسه مزه

شلیانلر امن وآمان اوزره کلوب کیدوب انلکبی دریاده فرتنه مضایقه

ویروب کمیلرینه معاونت لازم اولدقده اولمحلده حاضر بولنان اکر خاصه

کمیلر خلقیدر واکر غیری در معاونت ومظاهرت ایلیه لر وقالیونلرینك

سرداری ورؤساسنك مختاری وقپودانلرینك قائمقامی رعایتنك اهتمامی

خصوصنده دقیقه فوت اولنمیوب وآقچه لریله زاد وزواده لری تدارکنه

سعی واهتمام ایلیه لر واکر شدت روزکار ایله دکز کمیلرین قریه اتارسه

بکلر وقاضیلر وغیری لر معاونت ایدوب قورتیلان اثواب واموال کیرو

کندولرینه ویریلوب دخل اولنمیه وبالجمله اکر قوریده واکر دریاده کندو 20

حالنده یوریان فرانچه لولوب امن وآمان اوزره کلوب کیده تجار طایفه سی

واول

واول دیار تاجرلری وترجمانلری وسائر آدملری دریاده وقره ده
ممالك محروسه مه کلوب بیع وشرا وتجارت ایلیوب شولکی رسوم
عادیه وقونسلوسلق حقیدر عادت وقانون اوزره ویردکلرندن
صکره کلشده وکیدشده قپودانلرده ودریاده یوریان خاصه وکوکللو
٢١ رئیسلرده وغیریده وعسکریده کمسنه مانع اولمیه وتجار طائفه سنك
رضالری یوغیکن بعض متاع جبرًا اوزرلرینه براغیلوب تعدی اولنمیه
٢٢ وفرانچه لوده بری مدیون اولسه بورجلوده طلب اولنوب اکر کفیل
دکل ایسه اخر کمسنه طوتیلوب طلب اولنمیه واکر مرد اولور ایسه اثواب
واموالنه کمسنه دخل ایتمیه کیمه وصیت ایدر ایسه اکا ویریله اکر
وصیتسز مرد اولورسه قونسلوسلری معرفتیله اول یرلو یولداشنه
٢٣ ویریله بیت المالجیلر وقسّاملر دخل ایلمیه فرانچه تاجرلری وترجمانلری
وقونسلوسلری ممالك محروسه مده بیع وشرا وتجارت وکفالت
خصوصلرنده وسائر امور شرعیه ده قاضی یه واروب ثبت سجل
ایتدیروب ویا حجت الدلر صکره نزاع اولور ایسه حجت وسجله

نظر اولنوب موجبیله عمل اولنه اکیسندن بری اولمیوب مجرد شاهد زور
اقامت ایدوب خلاف شرع شریف نسنه دعوی ایدرلرسه مادامکه
قاضیلرده حجتلری اولمیوب ویاخود سجلده مقید بولنمیه انک کبی
تزویر ایدرلمیوب خلاف شرع شریف اولان دعوالری استماع اولنمیه و
بعض کمسنه لر بزه شتم ایلدیکز دیو مجرد جلب واخذ ایچون خلاف
شرع شریف رنجیده ایدرلرایسه منع ودفع اولنه بونلرده بری دین
ایدنسه ویاخود بر وجهله متهم اولوب غیبت ایلسه انک ایچون
٢٤ گناهسز کفیل اولمیان آخر کمسنه رنجیده اولنوب طوتلمیه و فرانچه لویه
متعلق اسیر بولنور ایسه ایلچیلری و قونسلوسلری تعیین ایلیوب
فرانچه لوده درلرسه انلر کبیلر صاحبلری ویا وکیللریله سدهٔ سعادتمه
کوندریله قضیه سی کوریله فرانچه لوده ممالک محروسه مده تمکن ایدنلرده
٢٥ خراج طلب اولنمیه اسکندریه و طرابلس شام و جزایر و سایر یرلرک
اسکله لرنده نصب اولنمش قونسلوسلرینک یرینه اول خدمت
عهده سنده کلور برادملری تعیین ایدوب کوندردکلرنده کمسنه
مانع

٢٦ مانع اولميه و تكاليف عرفيه دن معاف اوله فرانچه تجاری ایله برکمسنه نك
نزاعی اولسه قاضی یه وارد قده فرانچه لونك ترجمانلری حاضر بولنمز ایسه
قاضی دعوالرین استماع ایتمیه اکر ترجمانلری مرتهم مصالحده ایسه کلنجه توقف
اولنه اما انلر دخی تعلل ایدوب ترجمانمز حاضر دکلدر دیو عوق ایتمیوب
ترجمانلرین احضار ایلیه | واکر فرانچه لولرك بری بری ایله نزاعلری اولسه ایلچیلری
٢٧ و قونسلوسلری عادتلری نیجه کوروب فصل ایده کمسنه مانع اولمیه و فرانچه
کمیلری عادت و قانون اوزره استانبولدن آرانوب کتدکدنصکره قانون
قدیم اوزره بر دخی بوغاز حصارلری اوکنده آرانوب اجازت ویریلورایمش
حالا قانون قدیمه مخالف بر دخی کلیبولیده آرانورایمش من بعد عادت
٢٨ قدیمه موجبنجه بوغاز حصارلری اوکنده آرانوب کیده و ممالك محروسه مده
دریا یوزینه چیقان کمیلر و قدرغه لر و دونمالر دریاده فرانچه کمیلرینه بولشدقده
بری بری ایله دوستلق ایدوب ضرر و زیان ایتمیوب | مادامکه کندو رضالریله
هدیه ویرمیه لر جبرا آلالات و اثوابلرین و امرد اوغلانلرین و غیر نسنه لرین
٢٩ آلوب تعدی ایتمیه لر وندکلویه ویریلان عهدنامه همایونده مسطور اولان

خصوصلر فرانچه لو حقلرنده دخی مقرر اولوب شرح قویلم وعهدنامهٔ همایونمه

٣٠ مغایر کمسنه مانع ومزاحم ومتخاصم اولمیه مزبور قالیونلر وکمیلر ممالك

محروسه مه کلدکلرنده حفظ وصیانت اولنوب آمن وسالم کیروکیدنلرو

اکر اثواب واموال یغما اولنمش بولنور ایسه غارت اولنان اثواب واموالک

وآدملرینك ظهوره کلمسی بابنده سعی واقدام اولنوب اهل فساد هرکیم

٣١ اولور ایسه اولسوه کرکی کبی حقلرنده کلنه بکلربکیلر وسنجاق بکلری

وقپودانلر قوللرم وقاضیلر وامینلر وخاصه وکوکللو رئیسلر وعموما ممالك

محروسه م اهالیسی اشبو عهدنامهٔ همایونمك مضمون معدلت مقرونی

ایله عمل ایلیوب قطعا خلافنه جواز کوسترلمیه شویله که فرمان قضا

جریانمه مخالفت ومعاندت اوزره اولوب ساعی بالفساد اولان طائفهٔ

طاغیه دن اوله لر اولمقوله لره امان وزمان ویرلمیوب حقلرنده کلنه که

سائرلرینه موجب عبرت واقع اوله وبالجمله مرحوم ومغفورله سلطان

سلیمان خان واجداد عظامم انار الله تعالی براهینهم زمان شریفلرنده

عنایت اولنان عهدنامه لر موجبنجه عقد اولنان عهد وامانه مخالف اصلا

دخل

دخل وتعرض ایتدرلمیه وبونده اقدم آستانهٔ سعادتمده مستقل
ایلچیلری اولمیان حربی طائفه فرانچه پادشاهی بیراغی آلتنده تجارت و
زیارت ایچون ممالک محروسه مه کلوب کتمکه اجداد عظاممز طاب ثراهم
زمانلرنده إذن همایون ویریلوب فرانچه لولی ویریلان عهدنامه لرنده دخی
مسطور ایکن بعده بعض علت سببی ایله طائفهٔ مزبوره ممالک محروسه مه
کلیت اوزره کلمکده منع وعهدنامه لردن اخراج اولنمشلر ایدی مقدما
مشارالیه فرانچه پادشاهی سدهٔ سعادتمابلرینه نامه کوندروب حربیلر
تجارتدن منع اولنه قلری تقدیرجه قدس شریف زیارتنه اولدن واره کلدکلری
اوزره واروب کلوب رنجیده اولنمیه لر وبعد زمان طائفهٔ مزبوره یه تجارت
ایچون ممالک محروسه مه کلوب کتمکه رخصت ویریلور ایسه اولزماندن
کیرو فرانچه بیراغی آلتنده کلوب کیدوب تجارت ایده لر دیو التماس ایتمکین
مومی الیه فرانچه پادشاهنک اباعن جد اجداد عظاممز زماننده الی هذا
الآن عتبهٔ علیه مزن اولان قدیمی دوستلغنه رعایةً رجاسی مقبول
همایونلری اولوب فرمان عالیشانلری شویله صادر اولمشکه ملت نصارادن

مشارالیه فرانچه پادشاهی ایله دوستلق اوزره اولان حربیلردن قدس شریف
زیارتنه عزیمت ایلیانلر اولدقده کله کلدکلری اوزره کیروا‌سن‌ طاماندان ایله کندو
حاللرنده کلوب کیدوب زیارت ایتمک استدکلرنده کلشده وکیدشده رنجیده
ورسیده اولنمیه لر وبعد زمان طائفهٔ مزبوریه ممالک محروسه‌مده تجارت
ایچون کلوب کتمکه اذن همایون ویرلمک اقتضا ایدر ایسه اول زمانده اولوب
سابق اوزره فرانچه پادشاهی بیرانغی آلتنده کلوب کیدوب آخرک بیرغی آلتنده
کلوب کتمکه قطعا رضا کوسترلمیه دیو وجه مشروح اوزره قدیمدن اجداد
عظام زمانلرندن بو آنه دکین الرنده اولان مفصل ومصرح عهدنامهٔ
همایونلری تجدید وفیما بعد ذکر اولنان موادی الحاق اولنمغه خط همایونله
صادر اولان فرمان عالیشان موجبنجه جمله دن بری فرانچه‌یه تابع اولان
پسقپوسلر وسائر فرنک مذهبنده اولان رهبان طائفه‌سی هرنه جنسدن
اولور ایسه اولسون ممالک پادشاهیده قدیمدن اولدقلری یرلرده کندو
حاللرنده اولوب آیینلرین اجرا ایلدکلرنده کمسنه مانع اولمیه و قدس شریف
داخلنده وخارجنده وقمامه نام کنیساده قدیمدن اولیکلدوکی اوزره
تمکن

تمکن ایلمیاه فرنك راهبلرینك حالا ساکن اولوب اللرنده اولان
زیارتکاهلرینه کماکان فرنك راهبلرینك اللرنده اولوب کمسنه دخل
ایلمیه وتکالیف طلبیله رنجیده ایلمیه لر ودعوالری ظهور ایلدکده محللنده
فصل اولنمازایسه آستانهٔ سعادته حواله اولنه وقدس شریفه وارن ٣٤
فرانسز وانلره تابع اولان هرنه جنسدن اولورایسه وارمده وکلمده
کمسنه دخل ایلمیه غلطه ده اولان یزویت وقپوچین نام ایکی فرانچه ٣٥
رهبان طایفه لری قدیمدن اللرنده اولان ایکی کلیسه لری ینه اللرنده
ضبط وتصرفلرنده اولوب اول کلیسالرك بری احراق اولنمغله اذن
شرعله تعمیر اولنوب ینه کماکان قپوچین اللرنده اولوب رنجیده اولنمیه لر
کذلك ازمیرده وصیداده واسکندریه ده وسایر اسکله لرده اولان
فرانسز طائفه سنك کلیسالرینه دخل ورنجیده اولنمیه وبو بهانه
ایله اقچه لری المیه لر وغلطه ده اولان بیمارخانه لرنده کندو حاللرنده ٣٦
انجیل تلاوت ایلدکلرنده رنجیده اولنمیه لر فرانچه تجاری ممالك محروسه‌یه ٣٧
کتوردکلری والوب کوتوردکلری امتعه ده قدیمدن بوآنه دکین یوزده
بش

بش ویروب لکن دولت علیه نک قدیمی دوستلرندن اولمغله یوزده
اوچ کمرک ویرمک اوزره مجدداً اللرنده اولان عهدنامهٔ همایونلرینه
الحاق اولنمق بابنده استدعای عنایت ایتمکین رجالری حیز قبولده
واقع اولوب وجه مشروح اوزره ویروب زیاده طلب اولنمیه و
کمرکلرین ادا ایلدکلرنده ممالک محروسه ده جاری اولان نقود خزینهٔ
عامره یه الندیغی منوال اوزره النوب نقصان و زیاده طلبیله رنجیده
اولنمیه لر و استانهٔ سعادتده ایلچیلری و قونسلوسلری و کتخدالری ٣٨
اولمیان پورتقال و چچیلیه و قاتلان و مسنه و انقونه و سائر حربی
طائفه سنده فرانچه پادشاهنک بیراغی التنده قدیمدن کلدکلری اوزره
اختیارلریله کلنلر کندو حاللرنده اولوب صلح و صلاحه مغایر وضع
و حرکت صادر اولمدقچه سائر فرانسزلر کبی کمرکلرین ویروب کمسنه
دخل ایلمیه مصدریه یی انکلتره تجاری ویردکلری اوزره انلردخی ٣٩
استانبولده و غلطه ده اولان مصدریه جیلره ویروب زیاده طلبیله
رنجیده اولنمیه و امنا زیاده کمرک تحصیلی ایچون متاعلرین زیاده بهایه
طوترلر ایسه

طوترلر ایسه آقچه یرینه متاع آلوب مخالفت ایلمیه لر و بر کره کمرکی ادا اولنمش
اینك وچیتك تکرار کمرکی طلب اولنمیه و کمرکلرین امنا الدقلرندن اداتذکره لرین
ویروب آخر اسکله یه کوتورمکه مانع اولمیوب وتکرار بر اسکله ده دخی کمرك
٤٠ طلبی ایله رنجیده اولنمیه و فرانچه قونسلوسلری و آنلره تابع اولان رهبان و
تجار طائفه سی و ترجمانلری کندو نفسلری چون معتاد معینه قدر اولرنده
شیره صقوب وطشره ده خمر کتوروب استعمال ایلدکلرندن رنجیده اولنمیه لر
٤١ ودرت بیك آقچه دن زیاده اولان دعوالری دیوان همایونده استماع اولنوب
٤٢ غیری یرده استماع اولنمیه و فرانچه لولر اولدیغی محللرده قتل واقع اولسه اول
محللرده بولنان فرانچه لولره مادامکه اوزرینه بر نسنه ثابت اولمدقچه جریمه
٤٣ نامی ایله من بعد رنجیده ورمیده اولنمیه و ایلچیلری خدمتنده اولان ترجمانلر
فرانچه لولره عنایت اولنان معافیت آنلرك حقنده دخی مقرر اوله دیو بالاده
اشارت اولندیغی اوزره جد امجدم مرحوم مشار الیه حضرتلرینك هنكام
خلافتلرنده تجدید اولنان اشبو عهدنامهٔ قدیمه یی مقبول ومعتبر و مرعی
ومقرر طوتدیغمده غیری بو دفعه عقد وتنظیم وعهدنامهٔ قدیمهٔ مذکوره یه

ضمّ و الحاق ایله تسویه و تتمیم قلنان موادّ ملتمسهٔ آتیه دخی بو سیاق اوزره
٤٤ شرح و بیان اولنور که حشمتلو فرانچه پادشاهنک ایلچیلری و قونسلوسلرینک
تقدّم و تصدّرلری ایچون بونده اقدم عقد اولنان موادّک مفهومنده ماعدا
طرف دولت دایم القرارمدن مشار الیهم جنابلرینه پادشاهلق القابی از
قدیم اطلاق اولنمغله ایلچیلری و قونسلوسلری دخی اشبو القابه مناسب اولان
٤٥ التفات ایله در دولت علیه‌مده ملتفت و معامله اولنه‌لر حشمتلو فرانچه
پادشاهنک ایلچیلری و قونسلوسلری دیلدکلری ترجمانلری استخدام و
استدکلری یساقچیلری اعمال ایدوب بو خصوصده کندولره مناسب
٤٦ اولمیانلری استخدام ایله دیو جبر اولنمیه‌لر اصل فرانچه لودن بولنان ترجمانلر
ایلچیلرک و قونسلوسلرک وکیللری اولمغله ترجمه‌لرینی صحّت و حقیقتی اوزره
ایراد و وظیفه‌لرینی اجرا ایلدکلرنده مؤاخذه و حبس اولنمیه‌لر و بر خصوصده
تقصیراتلری ظهور ایدر ایسه ایلچیلری و قونسلوسلری طرفلرنده تأدیب
٤٧ اولنوب آخر طرفده رنجیده اولنمیه‌لر دولت علیه‌مک رعایاسنده اولوب
ایلچینک سراینده خدمت ایدنلردن یالکز اون بش نفر خدمه تکالیفده
معاف

٤٨ معاف اولوب رنجیده اولنمیه لر دولت علیه‌مك زیر حكمنده اولان كرك اهل اسلام
وكرك رعایاده هر كیم اولور ایسه فرانچه وی الاصل اولان فرانچه قونسلوسلرینی مادام ترجمانلری
بولنه بالنفس مرافعه یه جبر اتمیوب قونسلوسلرینك تعبیر ایلدكلری ترجمانلری ایله حین
٤٩ اقتضاده مرافعه اوله لر فرانچه قونسلوسلری وقومانی اولان وكیللری لازقدیم معتاد اوزره ساكن
اوله كلدكلری یرلرده رسم اوزره بیراقلرینی دیكمكه ولات وحكام وسائر ضابطان
٥٠ طرفلرندن ممانعت اولنمیه قونسلوس قپولرینده اثبیتی ایچون قونسلوسلرك التماس
ایلدكلری یساقچیلر تعیین اولنمسی جائز اوله وبو مقوله یساقچیلر اوطه باشیلری
وسائر ضابطلری طرفلرندن صیانت وحمایت اولنوب وبو خصوص ایچون
٥١ یساقچیلردن بردرلو ویركو وعبودیت طلب اولنمیه قونسلوس وترجمان و
سائر فرانچه لویه تابع اولنلر كندو استعماللری ایچون ساكن اولدقلری اولرینه
اوزوم كتوردوب شیره صقدقلرنده وآخر طرفدن ذخیره لری اولمق اوزره
كندولره كلان خمرك نقل وادخالنده یكیچری اغاسی وبوستانجی باشی و
عسسچی باشی و ویوده كان وسائر ضابطان طرفلرندن بردرلو ویركو ورسم
طلب اولنمیوب بو خصوصده سلاطین ماضیه ده ویریلان والی الآن

ویریلان اوامرك مفهوماتی اوزره عمل اولنه قونسلوسلرك وتجارك سائر ٥٢
ملل نصارا قونسلوس وتجاری ایله بینلرنده نزاع واقع اولدقده طرفینك
رضا وطلبلریله دعوالری آستانهٔ سعادتمده مقیم ایلچیلرینه حواله اولنمغه
جواز ویریلوب ومادام مدعی ومدعی علیهك رضالری اولمیه بو مقوله
بینلرنده اولان دعوایی ولاة وحکام وقضاة وضابطان وکمرك امناسی
بزلر استماع ایدرز دیو جبر ایلمیه لر فرانچه تجارنده وفرانچه لویه تابع اولنلر ٥٣
برینك افلاسی ثابت وظاهر اولدقده آلهجقلری اولانلره قلان اشیاسنده
بورجی ادا اولنوب دائنك آلندن مادامکه فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری
وترجمانلری وسائر فرانچه لولردن برینك معمول به تکفل سندی اولمیه
اوبابدن فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری وترجمانلری وسائر فرانچه لولر
تضمین ایله مؤاخذه اولنمیه لر قورسان اشقیاسنك وسائر دولت ٥٤
علیه مه خصومت اوزره اولنلرك طرفلرنده ممالك محروسه م سواحلنده
برینه ایصال خسارت کورینور ایسه اوخصوصده مقدما ویریلان اوامرك
مفهوملری اوزره فرانچه قونسلوسلری وتجاری رنجیده وتعدی اولنمیه لر

وازباندید

وازباندید تعبیر اولناه اشقیاده طرفینك صیانت وامنیتی اومقوله اشقیانك
معلوم اولملرینه دخی توقف ایتمکله فی الجمله بلنملری ایچون فیما بعد غرب اوجقلرینك
وسائرلرك قورسان سفینه لری دولت علیه مك اسکله لرینه کلدکلرنده حکام و
ضابطان طرفلرنده یول کاغدلرینه دقت ایله نظر اولنوب بو خصوصده مقدما
ویریلان اوامر کمافی الاول مرعی طوتیله ولکن شول شرطله که دولت علیه مك
اسکله لرینه فرانچه بیراغیله کلان سفاین دخی صحیح فرانچه لو اولدقلری فرانچه
قونسلوسلرنده کذلك دقت ایله نظر وبیان اولنوب بر وجه محرر بعد التفتیش
کلان سفینه نك کیفیتی امنیت طرفین ایچون کرك ذکر اولنان حکام وضابطان
وکرك فرانچه قونسلوسلری بربرلرینه لساناً وبالاقتضا تحریراً اخبار ایلیه لر
55 دولت علیه م ایله فرانچه دولتی ماتقدمده مصافات وموالات اوزره اولوب
وبتخصیص بو اثناده وقوع بولان مصالحه لرده حشمتلو فرانچه پادشاهنك
و دولتنك سعی بلیغی درکار اولمق حسبیله بعض مناسب اولان خصوصلره
مساعده اولنمق تأکید موالاته دلالت و بونده بویله دخی ایفای مراسم
مصافاته باعث و بادی اوله جق حالت اولمغله امدی فرانچه اسکله لرنده

تحميل وصحيح فرانچه سفينه سى ويبراغيله وصحيح فرانچه تجارتى دفتريله

آستانهٔ سعادتمه كلوب وآستانهٔ سعادتمدده كذلك صحيح فرانچه سفاينى ايله

فرانچه مملكتنه كيده اشيادن رسم كمرك وسلامت اقچه سى مقدما ويريلدن

عهدنامهٔ همايون موجبنجه ادا اولندقدن صكره بو مقوله اشيا فرانچه لو ايله

اخرك بيننده بيع وشرا اولندقده بردرلو بهانه ايله مصدريه طلب اولنماق

اوزره يالكز مصدريه ماده سى معاف ومعفو اولمشدر فرانچه تجارى واكا ٥٦

تابع اولنلر كندو مملكتلرنده تجارته متعلق اشيا اولمق اوزره ممالك محروسه‌مه

كتوردكلرى وبوندن اول يره آلوب كوتوردكلرى امتعه ايچون يوزده اوچ

رسم كمرك ويرملرينه مساعده اولنمغله مقدما ويريلان عهدنامهٔ همايون

موجبنجه پنبه ورشتهٔ پنبه وسختيان وبال مومى وكون وايپك مقوله

سنده بشقه اوتنده بو سفينه لرينه تحميل وممنوعاتدن ماعدا الوب

ولايتلرينه كوتورمك اوزره كمرك امناسنك تعريفه تعبير ايلدكلرى ممهور

دفترلرنده تصريح اولنان اشيا وامتعه نك دخى رسم كمركلرى عهدنامهٔ

همايون موجبنجه ادا اولندقدن وضع وتشخيص اولنمغله تعرض اولنميه

فرانچه

٥٧ فرانچه تجاری عهدنامهٔ همایون موجبنجه یوزده اوچ کمرکلرین کرک امنالرینه ادا
ومعتاد اوزره ادا تذکره‌سن اخذ وارائت ایلدکلرندن معتبر اولوب تکرار رسم کمرک
طلب اولنمیه وکمرک امنالرینک بعضیلری طمعلرندن ناشی صورتا یوزده اوچ و
معنی ازدیاد اخذدن خالی اولمدقلری وامتعه‌نک قیمتلرنده دخی تفاوت وقوعی
درکار اولدیغنه بنا استانبول کمرکینک تعریفه تعبیر اولنان دفترنده چوقه
اجناسنک وکذلک بعض اسکله‌لرده وحلبده اولان تعریفه‌لرده مذکور امتعه‌نک
کمرکلرینک یوزده اوچی تجاوز ایلدیکی اثرها اولنمغله فیمابعد کتوردکلری چوقه‌نک
کمرکی عهدنامهٔ همایون موجبنجه یوزده اوچی تجاوز اتمامک اوزره قطع نزاع
ایچون تعریفه‌لر تصحیح اولنمق جایز اوله وکتوردکلری اشیالرینی دخی دولت
علیه‌م رعایالرنده وتجارنده دیلدکلرینه بیع وفروخت ایلمک مراد ایلدکلرنده

٥٨ بز آلورز دیو آخرلر تعرض ونزاع ایلمیه‌لر فرانچه تجارینک کرک فرانچه وکرک تونس
طرفلرندن کتوردکلری فس ازمیره داخل اولدقده ازمیر میوه کمرکی امینی فسلرک
کمرکنی بن آلورم دیو هربار نزاع ایدرایمش بو ماده برحسن قلبه افراغ اولنمق
لازم کلمکله فیمابعد فرانچه تجارینک کتوردکلری فس مادامکه ازمیرده /

فروخت اولنمیه امین مذکور طرفندن کمرك مطالبه اولنمیه واکر ذکر اولنان فس
انده فروخت اولنور ایسه بروجه معتاد رسم کمرکی امین مذکور طرفندن آلنه
واکر سالف الذکر فسلر استانه یه کلور ایسه بیوك کمرك امیننه معتاد اوزره رسم کمرکی
ادا اولنه فرانچه تجاری ممنوعاتدن ماعدا تجارته متعلق اشیالری ایله ممالك ٥٩
محروسه مدن براً و بحراً وکذلك طونه ایله نهراً دوستلق اتسلندن مسقو واورس
وغیری مملکتلره کیدوب وذکر اولنان یرلرده ممالك محروسه مه کتوروب بیع و
شرا ایلدکلری اثناده سائر مستامن طائفه سنده ویریله کلان کمرك ورسوم هرنه
ایسه بونلرك طرفندن دخی ادا اولنه قدیم موجب مدخله اولنمیه اصحاب اغراضده ٦٠
بعضیلری فرانچه تجارینه خلاف عهدنامه تعرض مراد ایدوب واجرا ایده مدکلرنده
ناشی تجار مرقومه نك تجارتلرینه خلل ویرمیلر ایچون وقت وقت بلا صلاحیت
سمسارلرینه تعدی ایلدکلری اثرها اولنمغله فرانچه تجارینك مصالحی ایچون تجار
بیننده واروب کلان سمسارلره بردرلو تعدی اولنمیوب استعمال ایلدکلری سمسارلر
نه ملتدن اولور ایسه کمسنه جبراً ممانعت ومدخله ایلمیه ویهودی طائفه سنده
وسائرلرده بعضیلری سمسارلغه وارث اولمق ادعاسنده اولدقلرنده فرانچه
تجاری

26bis

تجاری دیاره کلدکلری کمسنه لری استخدام ایدوب و خدمتندن بولنانلری طرد و یاخود مرد
اولدقلرندن یرلرینه کلانلرده خلاف معتاد کدک و حصه طلب ایلمیه لر و خلافنه
٦١ حرکت ایدنلرک حقلرندن کلنه فرانچه سفاینه تجارته متعلق تحمیل اولنان
اشیاده فرانچه ایلچیلرینه و قونسلوسلرینه قونسلاته رسمی و بایلاج تعبیر اولنان
عوائد ادا اولنمیه جوه بونده اقدم عقد اولنان موادده اکرچه تصریح اولنمشدر
لکن بو خصوصده دولت علیه م تجارنده و رعایالرنده رسم مرقومک اداسنه تعلل
و معارضه اولندیغی اجرا اولنمغله دولت علیه م تجاری و رعایاسی طرفلرندن
فرانچه سفاینه تجارته متعلق تحمیل اولنوب کمرک آلنه کلان اشیاده حین مقاوله ده
نولون سفینه یه داخل اولمیانلرینک بر موجب عهدنامه قونسولاته رسمی ادا اولنمدقجه
اشیای مرقومه کمرکده اخراج اولنمامق اوزره موکد امر و تنبیه اولنه / ممالک
٦٢ محروسه مده میوه مقوله سنک کثرتی اولمغله قورو یمش انواعنک کثرتی سنه لرنده
بر دفعه فرانچه دولتنده ایکی یا اوچ قطعه سفاین کلوب ذکر اولنان میوه ده
یعنی انجیر و قورو اوزوم و فندیق و اکا مانند میوه انواعنده هر نه ایسه
اشترا و کمرکلرین عهدنامه همایون موجبنجه ادا و بعده سفاین مذکوره یه

تحمیل ونقل اولنمالرینه ممانعت اولنمیه فرانچه سفاینی قبریس جزیرن سنده ودولت

علیه‌سه تابع اولاه سائر اسکله‌لرده مسلمین الدیغی اوزره توز اشترا وتحمیل ایلمک

مراد ایلدکلرنده حکام وولاة وقضاة وسائر ضابطانده ممانعت اولنمیوب بونده

اقدم ویریلاه وبو دفعه تجدید اولناه عهدنامهٔ همایونم موجبنجه محمی قلنه‌لر

٦٣ فرانچه تجاری واکا تابع اولنلر فرانچه ایلچیلرینک وقونسلوسلرینک اعلاه کاغدلری

اوزره یدلرینه آلدقلری مرورنامه‌لرایله یوریوب وامنیت وراحتلری ایچون

قاعدهٔ مملکت اوزره کسوه کیوب ممالک محروسه‌مده کار وکسب ایلدکلرنده

اومقوله کندو حاللریله کزنلر جزیه وسائر تکالیف ایله رنجیده اولنمیوب وعهد

نامهٔ همایون موجبنجه کمرکه متعلق اشیالری اولورایسه بروجه متعاد کمرک رسمنی

دخی ویردکلرنده مرور وعبورلرینه ولاة وحکام وضابطاه مانع اولمیه‌لر وبروجه

محرر یدلرینه ویریلاه اعلاه کاغدلرینک مفهومی اوزره اقتضا ایده یول کاغدلری

کندولرینه ویریلوب وامنیتلری خصوصنده ممکن اولاه اعانت ایله معاونت اولنه‌لر

٦٤ فرانچه تجارینک وبیراغی آلتنده اولنلرک ممالک محروسه‌مه کتوردکلری والوب

کوتوردکلری آلتوه وکمش سکه‌ده رسم وکمرک النمیوب ویدلرنده اولاه سکه‌لرینی

دولت

دولت علیه‌مك سكه‌سیله تبدیل ایلمكه جبر اولنمیه‌لر فرانچه لودن بیراقلری ٦٥
آلتنده اولانلردن بری قاتل اولوب و یاخود بر غیری جرم ایدوب و شریعت شریفه
طرفندن رؤیت اولنمق مراد اولندقده دولت علیه‌مك قضاة و ضابطانی
بو كونه اولان دعوایی بولندقلری محلده ایلچیلرینك و یاخود قونسلوسلرینك
ویا وكیللرینك مواجهه‌لرنده استماع و شرع شریفه و یدلرینه ویریلان عهد
نامهٔ همایونمه مغایر اولمامق ایچون طرفینده دقت ایله تفتیش و تفحص اولنه

طرف میریدن و یاخود دولت علیه‌مه تابع تجار و سائره‌دن فرانسز اوزرینه ٦٦
تحریر اولنمش پولیچه تعبیر اولنان كاغدلر كلوب اوزرلرینه تحریر اولنمش فرانچه‌لو
وانده تابع اولان كمسنه‌لر قبول ایلمدكلری حالده بو وجه شرعی ادالنه جبر اولنمیه‌لر
و ذكر اولنان پولیچه قبول اولندیغنی مشعر كاغد ویریلوب پولیچه كاغدینی ویرنده
آقچه‌سی طلب و تحصیلنه در علیه‌مده اولان ایلچی و كذلك اول محلده بولنان قونسلوس
ممكن مرتبه سعی ایلیه

فرانچه لودن ممالك محروسه‌مده متمكن اولنلر اگر متأهل ٦٧
و اگر بكار دركیملر ایسه جزیه مطالبه‌سیله رنجیده اولنمیه‌لر

فرانچه تاجرلرندن ٦٨
و اهل حرفت و ضابطلرندن و تلامذلرندن بری اسلامه كلوب كندو

متاعندن غیری یدنده فرانچه لویه تابع اولنلرك اشیاسی اولدیغی ثابت و
متحقق اولور ایسه اول کونه اشیا اصحابنه ویرلمك اوزره بولندیغی محلده اولان
ایلچیلرینه و قونسلوسلرینه و بولنمدقلری محلده سندلریله وارا آدملرینه
٦٩ رد و تسلیم ایدلریله و فرانچه تجارندن بری بر طرفه عزیمت ایلمك مراد ایدوب
دینی ایچون ایلچیلری ویا قونسلوسلری انکا کفیل اولدقدن ادای دین ایله دیو
یولنده آلیقونلمیه وکندولرده دورت بیك آقچه دن زیاده اولان دعواسی
٧٠ معتاد اوزره و عهدنامهٔ همایون موجبنجه آستانهٔ سعادتده حواله اولنه طرف
محاکمده و دولت علیه ضابطانی جانبلرندن و اهل عرف طائفه سندن
فرانچه لو اولنلرك ساکن اولدقلری خانه یه بلاموجب جبرا دخول
خانه سنه دخوله حاجت مس ایلدیکی حالت ایلچی و قونسلوس بولنان
یرلرده آنلره اخبار و طرفلرندن تعیین اولنان آدملر ایله اولدیغی محله واریلوب
بو خصوصده خلافنه حرکت ایدرنلر اولور ایسه بعد التحقق تأدیب اولنه لر
٧١ فرانچه تجاری ایله آخرك بیننده وقوع بولوب بر دفعه شرعله فصل و
حسم و حجت اولنمش ماده لرینك ولاة و قضاة و سایر ضابطان طرفلرندن
تکرار

تکرار استماع و فصل اولنمسی خصوصی اراده و بالدفعات واقع اولوب بو تقدیرجه
اوکونه فصل اولنان دعواده امنیتلری اولمدیغندن ماعدا بر محلده فصل اولنان
دعوانك بینه اولمحده خلافنه حکم اولنور ایمش دیو انها اولنمغله بروجه محرر فرانچه
تجاری ایله آخرك بیننده ظهور ایدوب بر دفعه شرعله فصل و حکم و حجت
اولنمش دعوی اولمحلده کورلمیوب و تکرار رؤیت اولنمق استدعا اولنور ایسه فرانچه
ایلچیسنه اخبار اولنمقسزین و ایلچی موما الیهك قونسلوسدن و مدعی علیهدن
جوابی و کیفیت احوالك صحتی خبری کلمکسزین ادعا و مدعی علیهی احضار
ایچون امر شریف ویرلمیوب و مباشر و چاوش دخی کوندرلمیوب اوکونه خصوصی
استفهام و اعلام اولنمغه و فاینده جك وقت تعیین اولنمق جائز اوله و بو
کونه دعوانك تکرار استماعی فرمان اولنور ایسه در علیه مدن رؤیت و قطع و
خصم اولنمسنه دقت اولنوب و بو بابده فرانچه لویه تابع اولانلرك بالنفس
کلملری و یاخود یرلرینه وکیل شرعی نصب ایلملری جائز اوله و دولت
علیه مه تابع اولنلر فرانچه لو ایله دعوی صددنده اولدقلرنده مدعیلرك
شرعی سندات و تمسکاتلری اولمدقجه دعوالری استماع اولنمیه ظهور ایدن

دعاوی

دعوای ایچون خرج و صرف اولنان احضاریه و رسوم عادیه دعواسی مشروع
ادعایه صلاحیتی معلوم اولان کمسنه لردن اخذ و استیفا اولندیغی حالده
دعوایه صلاحیتی اولمیان اشرا مقوله سی اویله بلا مصرف ادعا و افترادن خالی
اولمازلر دیو ایراد اولنمغله فیما بعد ذکر اولنان خرج و مصرف بلا صلاحیت
و بلا وجه شرعی دعوی ایدوب خلاف شرع حرکت و تعدی یه جسارت
ایدنلرک طرفندن اخذ و استیفا اولنمغه رخصت ویرلمک جائز اولوب ولکن
فرانچه لو و آنده تابع اولنلرک دولت علیه مه تابع کمسنه لرده و رعایالرنده
واقع اولان آله جقلری دعوی اولندقده حکم اولنوب حاصل اولان آقچه لرندن
خرج محکمه لری و کذلک مباشریه احضاریه لری دخی عهدنامهٔ قدیمه
موجبنجه یوز غروشدن ایکیشر غروش آلنوب زیاده طلبیله رنجیده اولنمیه لر

دولت علیه مک معتاد اوزره اسکله لرینه فرانچه سفاینی یناشدقلرنده ٧٣
دوستلق معامله سی اولنوب یالکز کفاف نفس ایچون ماکولات و مشروباتدن
آقچه لریله آلوب بو مقوله اولان ماکولات و مطبخ ذخایرینک بیع و شرالرنه
و تحمیل اولنمسنه ممانعت اولنمیوب و بو بابدن رسم و ویرکو دخی طلب اولنمیه

دولت

٧٤ دولت علیه‌مك بالجمله اسكله ولیمان وسواحلنده فرانچه سفاینی قپودانلری
ورئیسلری اقتضا حسبی ایله سفینه لرینی یاغلمق و قلفات وتعمیر ایتمك
لازم كلدكده قلفات وتعمیر ایچون صرف اولنه جق روغن و زفت وقطران
وقلفات لازمه‌سنی وعمله‌یی آقچه‌لریله آلدینه وطوتملرینه ضابطان
طرفلرنده ممانعت اولنمیه وممالك محروسه‌مه كلان فرانچه سفاینده
بریننك اداواتنه آفت اصابت ایدرایسه انجق او سفینه ایچون دیرك وسرن
ولنكر وخلط ویلكن بزی ودرك كراسته‌سنی دخی آقچه‌لریله آلمغه رخصت
ویریلوب بو خصوصلر ایچون ویركو طلب اولنمیه وفرانچه سفاینی واردقلری اسكله‌لرده
ملتزم ومتسلم وسایر ضابطان وجزیه دارلر طرفندن جزیه بهانه‌سیله آلیقونیلوب
یولجیلرینی تعیین اولنان محله كوتوردكلری درونلرنده جزیه كذار رعایه بولنور
ایسه آنلردخی اداسی لازم كلان جزیه‌لرین شروطی اوزره تحلیله ویروب بو وسیله
٧٥ ایله جانب میری‌یه غدر اولنمیه   دولت علیه‌مك اهل اسلام و رعایاسی
ممالك محروسه‌م اسكله‌لرینك بریسندن آخر اسكله‌یه نقل ایلمك ایچون
فرانچه سفاینه تجارته متعلق اشیا وضع ایلدكده ممانعت اولنمیه لكن

٧٥ دولت علیّه‌مه تابع اولنلر بعضی فرانچه سفاینینی استیجار ایلدکلرنده وقت
وقت اثنای راهده ذکر اولنان سفینه‌یی ترک ایدوب قود وشرط اولنان
اجرتی ویرمکدن تعلّل ایتدکلری دخی انها اولنمغله او مقوله استیجار اولنان سفاینی
بلا عذر شرعی اثنای راهده مستأجرلری ترک ایدرلر ایسه سفاینک قپودانلری
ایله اجارهٔ صحیحه‌ده باتمسّك تسمیه اولنوب نول سفینه تعبیر اولنان اجرت
مسمّانک بالتمام ادا اولنمسی قضاة وسائر ضابطان طرفلرینه امر وتنبیه اوله

٧٦ ولاة وحکّام وقضاة وکمرك امناسی وویودکان ومتسلملر وضابطان واعیان ولایت
وایش ارلری وسائرلرده عهدنامهٔ همایونمه مغایر حرکت اولنمیوب وطرفینده
خلاف عهدنامهٔ همایون قولاً وفعلاً تعدّی ایدر اولور ایسه فرانچه دولتلرک
قونسلوسلری وضابطلری عهدنامه موجبجه حقلرنده کلدکلری کبی دولت
علیّه‌مه تابع اولنلرده ظهور ایدن تعدیات دخی فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری
جانبندن عرض اولندقده حقیقتنه بعد تحصیل الاطلاع اقتضاسنه کوره او مقوله‌لرک
حقلرنده کلنمك اوزره امر وفرمان صدوری جائز اوله

٧٧ دولت علیّه‌مك
سواحلنه فرانچه سفاینندن بری واروب قضارا قوییه دوشر ایسه اشیاسی
تخلیص

تخلیص ایچون هر وجهله معاونت اولنه وقره یه دوشن سفینه تعمیر اولنمسی ممکن
اولمدقده یاخود بر آخر سفینه یه تخلیص اولنان اشیاسنی تعیین اولنان محله کوتورمك
ایچون تحمیل ایلدکده مادامکه اول محلده بیع وشرا ایتمیه کمرك و بردرلو رسم طلب
اولنمیه قپودان پاشا ومیری قالیونلر قپودانلری وچکدری بکلری وفرقته قپودانلری ٧٨
وسایر دولت علیه نك سفاینی وبالخصوص مصر اسکندریه سنه تجارت ایدن
سفاین فرانچه سفاینی خلاف عهدنامهٔ همایون یوللرنده الیقومیوب ودخل و
تعرض ایتمیوب و بردرلو بهانه ایله جبراً هدیه طلب اولنمیه چنکدنه بشقه
فرانچه لونك کرك جنك وکرك تجار سفاینلرینه دوری دریاده راست کلدکلرنده
بر معتاد قدیم طرفینده دوستلق معامله سی اظهار اولنه میری قالیونلر و ٧٩
چکدریلر و سائر سفاین سلطانیه یی فرانچه لونك تجار سفینه لری کوردکده
اوته دنبرو معتاد اولان اکراملرینی ایلمك نیتنده ایکن بحسب الاقتضا فلقه لرینی
عجالة ایندرمیوب وسفاین مرقومه یه درحال وارمدقلری حسبیله تعدی
اولنورلر ایمش مادامکه معتاد اوزره حرکته عزیمتلری متعین اوله کنج
کلدیکز دیو تعدی اولنمیه و فرانچه سفاینی لیمانده بیوجه الیقونلمیوب و جبراً

فلقه لرینی و کمیجیلرینی آلمیوب خصوصا اشیا ایله مملو اولان سفینه لری آلیقونلدیغی
حالده عظیم ضرر ترتب ایتمکده ناشی من بعد بومقوله حرکته جواز ویرلمیه
وذکر اولنان میری سفاین ضابطانی فرانچه لو ساکن اولدقلری اسکله لره واردقلرنده
لوندات و نفراتی هر قومله ره ضرر و تعدی ایلممک ایچون اول محلده کفایت مقداری نفر
ضابطلر ایله اخراج و فرانچه لونک محافظه سی و تجارتلرینک امنیتی ایچون قوللق
بکلمکه تعیین اولنوب و فرانچه لولر قره یه چقدقلرنده دخی قلاع و اسکله و سائر
قره ضابطه نی طرفلرنده خلاف شرع و قانون بردرلو تعدی اولنمیه لر و بو
خصوصلرده خلاف عهدنامهٔ همایون حرکت وقوع بولوب تشکی اولنور ایسه
اول مقوله تعدی ایدنلرک بعد التحقق محکم حقلرندن کلنه و فرانچه لو طرفلرنده
دخی دوستلغه منافی نا ملایم حرکته بردرلو رخصت کوسترلمیه میری طرفنده ۸۰
بحسب الاقتضا فرانچه سفاینده بعضیلری استیجار اولنمسنه حاجت مسّ
ایلدکده بو خصوصده مأمور اولان حکّام و سائر ضابطه ایلچی و قونسلوس بولنان
محلّلرده آنلره خبر ویروب آنلر دخی مناسب کوردکلری سفاینی تعیین و بولنمیان
محلّده رضالریله استیجار ایدوب بو بهانه ایله بالجمله فرانچه سفاینی آلیقونمیوب

ولوکلو

ویوکلو اولان سفاینک یوکنی اخراج ایلمکه جبر و تعدی اولنمیه غرب اوجاقلرینک ٨١
قورسانلری خصوصنده عهدنامهٔ همایونده مذکور اولان مواد مرعی و معتبر
طوتیلوب بالدفعات مساعده اولنمشیکن مرقوم قورسانلر فرانچه لونک تجار
سفاینه روی دریاده راست کلدکلرنده تعدی ایلدکلرندن ماعدا اوغرادقلری
اسکله لرده بولنان فرانچه قونسلوسنه و تجارینه دشنام و تعدی ایدرلر دیو
انها اولنمغله بونده صکره بو مقوله اوضاع ناهمواره لری واقع اولور ایسه
دولت علیه مک ولاة و حکامی و سائر ضابطانی طرفلرندن فرانچه قونسلوسی
و تجاری حمایت و صیانت اولنوب و فرانچه ایلچیسنک و قونسلوسنک صحیح
فرانچه سفینه سیدر دیو شهادت ایلدکلری سفینه لری دولت علیه مک قلاع
و اسکله لری آلتنه وارد قلرنده ذکر اولنان قورسانلر طرفلرندن اخذ و استرقاق
اولنمسی هر وجهله منع و دفع اولنوب و طوب آلتنده سفینه آلنمیه و دولت
علیه مک ولاة و حکامی اولدقلری یرلرده ذکر اولنان قورسانلردن فرانچه لو سفاینه
ایصال خسارت اولنور ایسه وقوع بولان ضرر و زیان کندولردن تضمین
اولنور دیو ترهیب ایچون مؤکد امر و فرمان صدوری جائز اوله بونده اقدم ٨٢

عقد و حالا تجدید اولنان مواد ده مذکور اولدیغی اوزره فرانچه لویه تابع اولان
راهبلرك قدس شریفده واقع ضبط و تصرفلرنده بولنان محللر مرور زمان ایله
خرابه مشرف اولمامق احتیاطیچون تعمیره محتاج اولدقده آستانهٔ سعادتمده
مقیم فرانچه ایلچیسنك التماسیله مساغ شرع اوزره تعمیر اولنمسی بابنده اقتضا
ایلیان اوامرك صدوری جائز اولوب و فرمانی اولان خصوصه ولاة و قضاة
و حکام و سائر ضابطان طرفلرندن بر درلو ممانعت اولنمیه و ذکر اولنان محللر
ایچون ضابطانده مخفی تعمیر اولنمش دیو سنه ده بر قاچ دفعه یوقلمه
اولنوب راهبلری تجریم اولنور ایمش بناء علیه اول طرفده بولنان ولاة و حکام و
قضاة و سائر ضابطان جانبلرنده قبر عیسی تعبیر ایلدکلری محلك کلیساسی
و سائر کلیسا و زیارتگاهلری سنه ده فقط بر دفعه یوقلمه اولنه و ممالك
محروسه مده بولنوب فرانچه پادشاهنه تابع اولان پسقوپوسلری و راهبلری
کندو حاللرنده اولدقچه محمی قلنوب ویدلرنده اولان کلیسالر و سائر ساکن
اولدقلری محللرده معتادلری اوزره ایینلرینك اجراسنه ممانعت اولنمیه و اهل
ذمت رعایا فرانچه لو ایله بیع و شرا و مصالح اخری ایچون بربرلرینه آمد شد
ایلدکلرنده

ایلدکلرنده والمقوله آمدشد ایچون خلاف شرع شریف رنجیده وتعدّی اولنمیه لر
وبونده اقدم عقد اولنان موادّده غلطه ده اولان بیمارخانه لرنده کندو حاللرنده
انجیل تلاوت ایلدکلرنده رنجیده اولنمیه لر دیو تصریح اولنوب ولکن اجرا اولنمامغله
ذکر اولنان بیمارخانه بونده صکره وجه شرعی اوزره نه محلده اولور ایسه عهد
نامهٔ قدیمه موجبنجه کندو حاللرنده انجیل تلاوه ایلدکلرنده رسیده اولنمیه لر

دولت علیّه مك فرانچه دولتی سائرلردن زیاده قدیمی دوستی اولوب وجه لایقی ٨٣
اوزره کندوسنه معامله اولنمق ایچون سائر مستأمنلره اولان مساعدت ورعایت

فرانچه پادشاهنك رعایاسی حقنده دخی مرعی ومعتبر طوتیله فرانچه لونك کرك ٨٤
ایلچی وقونسلوس وترجمانلری وکرك آنلره تابع اولان تجّار واهل کارلری وکرك فرانچه لو
سفاینی اعمال ایلیان قپودان وملّاحلری وکرك رهبان وپسقپوسلری مادامکه
کندو حاللرنده اولوب دوستلق مراسمنه وصداقت لوازمنه خلل کتوره جك
حرکتدن مجانبت اوزره اوله لر اشبو عتیق وجدید عقد اولنان موادّ فیما بعد
طوائف اربعهٔ مذکوره نك حقلرنده مرعی ومعتبر طوتیلوب موادّ مرقومه نك
مفهوماتنه مغایر مقدّم ومؤخّر تواریخ ایله امر دخی ابراز اولنور ایسه عهد

نامهٔ همایون موجبنجه بلاعمل محللری رفع و ترقین اولنه دولت علیهٔ موهبت ٨٥
نمودم فرانچه لو ایله مقدما معقود اولان مواد مسالمه‌یی حالا تجدید و بوندن
بویله دخی ایفای مراسم خلوص ایچون بعضی اقتضا الیان مناسب ماده لری ضم
و تأکید ایتمکله فیما بعد عهدنامهٔ همایونمک شروط و قیودینه رعایت
خلافنه حرکتدن مجانبت اولنمق اوزره دولت علیه‌مک معینی اولان اسکله‌لرنده
و سائر اقتضا ایدن محللرنده واقع بالجمله حکام و ضابطانه تنبیهات اکیده‌یی
حاوی اوامر علیه اصدار و ارسال و محاکمده سجلاته قید و اثبات اولنمغه ساعدهٔ
علیه ارزانی قلنه ایمدی دولت روز افزون خلافت دستگاه و سلطنت ٨٦
موهبت نمود شوکت پناهمزه حشمت مآب مشار الیه فرانچه پادشاهی جنابلری
و اعقاب خصوصیت انتسابلری طرفلرندن مادامکه اظهار مراسم صدق و ولا و
ابراز لوازم عهد و وفا حالاتنه مداومت و مواظبت اولنه جانب همایون شهنشا
هانه مزدن دخی عهد و میثاق و پیوند سوکند خسروانه مزایله تأیید روابط
وثاق ایدرمکه من بعد طرف کامل الشرف پادشاهانه و کذلک اخلاف نصفت
اتصاف ملوکانه مزدن و وزرای عالیمقام و میرمیران کرام و بالجمله شرف
عبودیتمز

عبودیتمز ایله مستسعد ومشرّف اولان خدّام والا مقاممزده سرمو خلافنه برزلو

جواز ورخصت ویرلمیوب طرفینده دائما تأکید اساس موالات وتشیید بنیان /

خلوص مصافات ایچون اشبو عهدنامهٔ همایون عنایت مشحونمزك مضمون

منیف اطاعت ردیفی موجبنجه عمل وحرکت اولنه

تحریرا فی الیوم الرّابع من شهر ربیع الاوّل سنه ثلثه وخمسین ومأیة والف

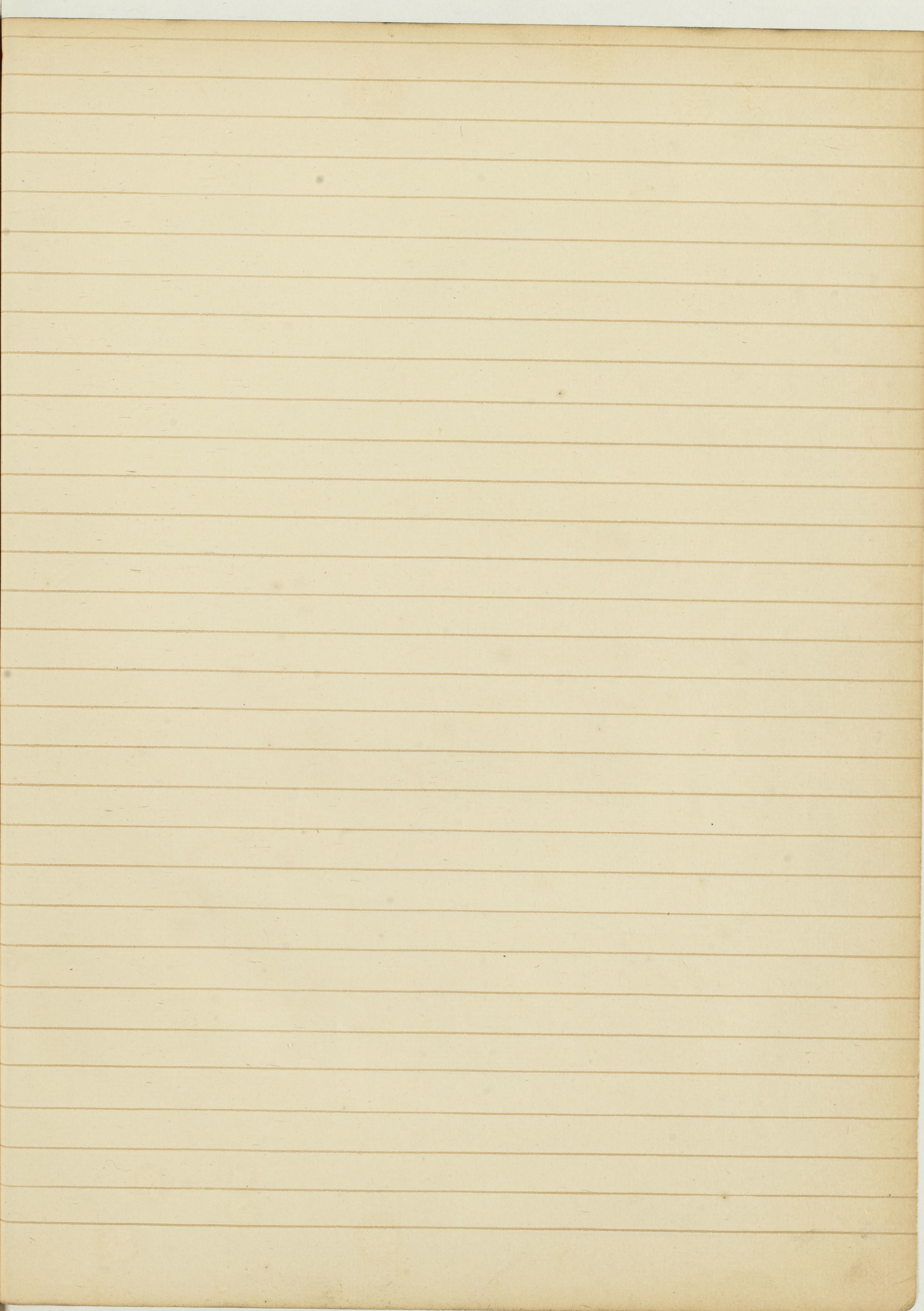
من هجرة من لیس له خلف

بمقام

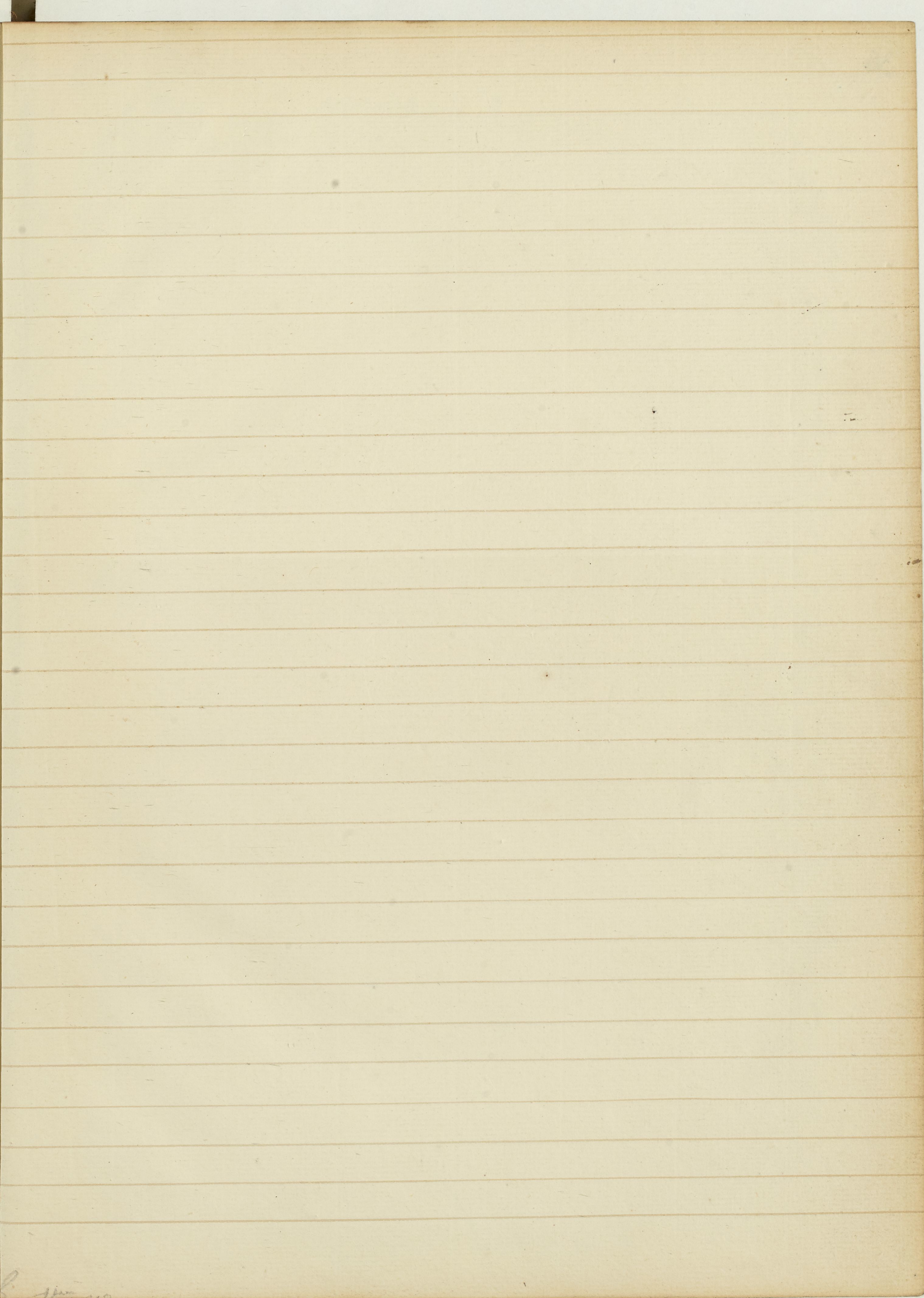
دار السلطنه العلیّه قسطنطینیه

المحمیّه المحروسه م

مرون تورانسی

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10

[illegible]

32

